

Upravništvo Ljubljana Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.
Inseratni oddelček: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7.
Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
— Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto
78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5 telefon
3122 3123 3124 3125 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo.

Edenov odstop

Sredi pričakovanja, kakšno stališče bo-
sta obe zapadni velesili zavzeli napram po-
litiki Nemčije, ki jo je v nedeljo z novimi
programatičnimi izjavami nakazal Hit-
ler, je prišla iz Londona senzacionalna vest
o odstopu zunanjega ministra Edena. Po
časovni povezavi je vzbudila Edenova
demisija največji vtis, da se je angleška zu-
nanja politika kakor že doslej večkrat v
odločilnih trenutkih, ob visoki napetosti po-
slednjih dni znašla na starem razpotju. Zde-
lo se je, da predstavlja irtzovanje zu-
nanjega ministra Edena prvo Chamberlai-
novo reakcijo na Hitlerjeve izjave. Toda
poročila o poteku krize, ki je dovela do
Edenove demisije, soglasno ugotavljajo, da
je Edenov odstop posledica že starih in la-
tentnih njegovih nasprotij z ministrskim
predsednikom Chamberlainom, glede metod
v anglijski zunanji politiki. Ta nasprotja
se tičejo deloma sicer tudi angleške po-
litike napram Nemčiji, vendar je že iz same
izmenjave pisem med Chamberlainom in
Edenom ter izjav obeh državnikov v spo-
dnjih zbornici jasno razvidno, da je šlo to
pot v prvi vrsti za vprašanje ureditve an-
gleško-italijanskega odnosa in da torej
Edenova demisija ni v nikakršni zvezi s Hi-
tlerjevim nedeljskim govorom.

Iz vseh dosedanjih poročil se da nadalje
razbrati, da se v tem vprašanju nasprotje
je med obema državnikoma ni pojavilo v
pogledu stvarne vsebine pogajanj med Ita-
lijo in Veliko Britanijo, temveč le v po-
gledu taktike, metod in primernosti tre-
nutka za taka pogajanja. Eden, katerega
stališče so v tem vprašanju podpirali poleg
nekaterih konservativcev tudi oboje opozi-
cionalni stranki in precejšen del javnega
mnenja, v načelu nikakor ni bil nasproten
pogajanjem z Italijo, menil pa je, da se da
sedanji trenutek za takšna pogajanja nepri-
meren, češ da Italija Angliji doslej ni še
ponudila zadostnih jamstev za njih uspe-
šen potek.

V kabinetu je očitno prevladoval Cham-
berlainovo stališče, da si nekaj ministrov
stalo tudi na Edenovi strani. Chamberlain
želi kar najbolj pospešiti pogajanja z Ita-
lijo. To se mu zdi potrebno prav v seda-
njem mednarodnem položaju, ko bi Ita-
lija utegnila biti močno dostopna za splošni
sporazum z Anglijo. Tak sporazum bi na-
to sam po sebi omogočil rešitev tudi vseh
ostalih konkretnih vprašanj, na primer gle-
de španije in protianglijske propagande med
Arabi, glede katerih je Eden zahteval
jamstva že vnaprej. Chamberlain in ne-
govna skupina sta menila, da bi bil Italiji
ravno v sedanjih situaciji sporazum z Angli-
jo dobrodošel, če bi tudi Anglija še
polno drugih skrbi in bi zato tudi njej olaj-
šanje napetosti v Sredozemlju prišlo zelo
prav.

Ze iz tega kratkega pregleda ozadja kri-
ze, ki je imela za posledico Edenov
odstop, je mogoče razbrati, da so prišla
v nasprotju med Edenom in Chamberlainom
do izraza vsa ona splošna nesoglasja gle-
de metod angleške zunanje politike, ki so
sicer trenutno osredotočena predvsem na
vprašanje ureditve razmerja z Italijo, ki na
dejansko posejajo v vsa zunanje-politična
področja Velike Britanije, posebno v Ev-
ropi. Izza berlinskega obiska sedanega za-
časnega zunanjega ministra lorda Halifaxa
proti koncu lanskega leta je čitateljem
gotovo še v spominu polemika, ki se je te-
daj razvila v Angliji za take pomirjevalne
poskuse in proti nim. Tudi med razpletom
abesinske zadeve se je v angleški jav-
nosti pokazalo podobno nasprotje zunanje-
političnih metod ob priliki znanega Hoare-
Lavalovega kompromisnega načrta, katerega
avtor je tedaj komaj 34-letnemu Ede-
nu odprl pot v znanje ministrstva.

To je bilo v septembru 1935. V težavah,
ki so se nato pojavile za Anglijo tudi na
drugih področjih, je Eden prevzel kar ne-
všečnega nalogo, da zagovarja politiko, v
imenu katere je kot zunanji minister po
Hoareovem padcu nastopil. Njegova po-
litika je bila politika »dolgoročnih«
prav Anglije za čim uspešnešo obrambo
angleških interesov. Bolj restrejni del kon-
servativcev pa se je ves ta čas zavzemal za
kompromise na levo in desno, mened, da bo
Anglija po tem poti lahko z manjšimi žrt-
vami zavarovala svoj mednarodni položaj.

Pri tem je treba vedno imeti pred očmi,
da si Chamberlainova in Edenova politika
nista nasprotni glede ciljev, temveč sa-
mo glede metod. Eden je na primer še pred
kratkim nedvoumno izjavil, da se Angli-
ja želi sporazumeti tudi z avtoritarnimi
državami, predvsem z Italijo in Nemčijo, ka-
kor je to v svojih govorih večkrat pouda-
ril tudi Chamberlain. Sporazum z Italijo
in Nemčijo je bil torej obema skupni cilj. Na-
sprotja pa so se pokazala v iskanju poti
do tega sporazuma. Chamberlainova sku-
pina je bila menila, da bo mogoče odku-
piti mirni razvoj v Evropi samo s koncesij-
ami z angleške strani. Ako se želi Anglija
izogniti novi katastrofi, potem se mora v
svoji zunanji politiki potruditi, da odpre
napram Italiji in Nemčiji vrata vsaj tam,
kjer britanski interesi ne bi bili neposredno
ogroženi.

Eden in njegova skupina sicer nista bila
v načelu nasprotna koncesijam Nemčiji
in Italiji, ako na bi to bila žrtv za mir. Od-
klanjala pa sta popuščanje v primerih, kjer
bi se moglo tolmačiti kot dokaz angleške
slabosti. Po Edenovem mnenju bi tako po-
puščanje ne pomenilo odstranitve vne
varnosti temveč celo njeno povečanje
spričo novih vedno večjih zahtev iz Ber-
lina in Rima. Sodelovanje s Francijo je bi-
lo zato za Edena osnovna angleške zunanje
politike, ker je bil menila, da bi sleherna
slabitev Francije pomenila obenem tudi sla-
bitev angleške evropske in splošne medna-
rodne pozicije, kajti s slabitvijo Francije
se more okoristiti samo Nemčija, kar ne

NAPETA SEJA SPODNJE ZBORNICE V Londonu so prepričani, da bo predlog o nezaupnici Chamberlainu odklonjen z veliko večino

London, 22. februarja. b. Včerajšnja se-
ja spodnje zbornice, na kateri je odstopi-
livi zunanji minister Eden pojasnil raz-
loge svoje demisije in na kateri je obraz-
ložil svoj zunanje-politični program, pre-
mier Chamberlain, je potekla zelo burno.
Zanimanje zanj je bilo v vseh političnih
in diplomatskih krogih izredno veliko. V
dvorani je bila čutili splošna napetost, ki
se je še stopnjevala, ko so laburistični po-
slanci sprejeli notranjega ministra sir
Johna Simona zaradi njegovega zadržan-
ja na seji vlade, kjer ni nastopil v obram-
bo Edena, z ogorčenimi vzklikli.

Berchtesgadenski sporazum

Takoj po otvoritvi je sir John Simon
namesto že odstopivšega zunanjega mi-
nistra Edena podal v imenu vlade od ne-
katerih poslancev zahtevano pojasnilo o
Avstriji, ki jih je Eden obljubil prejšnji
teden. Izjavil je med drugim: Po informac-
jah iz avstrijskega vira se zdi sedaj jas-
no, da ni bil pri pogajanjih v Berchtesga-
den podpisani formalen dogovor in da za-
to tudi ne bo o njih objavljen noben do-
kument. Od avstrijske strani ni bilo
obenem sporočeno, da so glavne točke v
Berchtesgadenski doseženega sporazuma
med Avstrijo in Nemčijo naslednje: Av-
strijski kancelar izda daljnosežne sprave
ukrepe za notranje pomirjenje v Av-

striji, Nemčija pa pristane na nadaljeva-
nje izpolnjevanja julijskega sporazuma iz
leta 1936 in daje v tej zvezi ponovno za-
gotovilo, da se ne želi vmešavati v av-
strijske notranje zadeve. Konsolidac-
ja notranje-političnih razmer v Avstriji do-
voljuje sedaj vladi, da zavzame napram
onim elementom, ki se doslej niso pridru-
žili uradni avstrijski notranji politiki, bolj
priateljsko stališče.

Minister Simon je nato na kratko na-
vedel ukrepe, ki jih je avstrijska vlada v
izvedbo berchtesgadenskih dogovorov že
izdala ter poudaril, da avstrijska ustava
po teh ukrepih ni niti najmanj kršena.

Sledila so podrobna vprašanja nekate-
rih poslancev. Med njimi je zbudilo pozor-
nost zlasti naslednje: Ali je britanska vla-
da stopila v stike z Rusijo, s Francijo ali
Društvom narodov, da bi skupno z njimi
proučila položaj, ki je nastal zaradi av-
strijskih sprememb za Češkoslovaško?
Minister Simon je odgovoril: Vlada se do-
slej v tej zadevi ni obrnila niti na Rusijo,
niti na DN, niti na Francijo. Napram Če-
škoslovaški je Velika Britanija vselej po-
kazala svoja priateljska čustva.

Po Simonovih pojasnilih glede Avstrije
je podal svoj poslednji odstopni biviš zu-
nanji minister Eden, katerega izjava na-
so bila od opozicije in dela konservativnih
poslancev sprejeta zelo toplo. Eden so
poslanci opozicije priredili na koncu prave
manifestacije solidarnosti z njegovo
zunanjo politiko.

diju sem že razložil nekatere bistvene po-
goje brez katerih ni mogoče sodelovanje
med Italijo in Veliko Britanijo. Med nji-
mi je tudi sporazum o španiji kot bistven
pogoj. Mi nismo razpoloženi, da bi za
vsako ceno sklenili sporazum z Italijo.

Španiji je treba omogočiti da si narod
sam določi, kako bo vodil svojo politiko.
Kar se tiče pakta štirih bi bilo že zelo
veliko, če bi se glavne velesile med seboj
pobotale.

Tudi drugi Chamberlainov govor je
sprejela zbornica z odobravanjem.

Predlog o nezaupnici vladi

Major Attlee je predložil zatem nasle-
dnji predlog o nezaupnici vladi. Parla-
ment obžaluje razmere, zaradi katerih je
moral Eden odstopiti in v nobenem oziru
nima zaupanja v sedanje svetovalec vla-
darja.

Ob 23. je bila seja prekinjena. Glasova-
nje o predlogu za nezaupnico bo v sredo
zvečer.

Položaj vlade utrjen

Dobro obveščeni krogi izjavljajo da je
sedaj jasno, da je položaj vlade v parlamen-
tu že popolnoma utrjen. Šnoci je bila še
ena seja konservativnega poslanskega klu-
ba, ki je soglasno izrekel zaupnico Cham-
berlainu.

Tudi tisk ugotavlja, da je vlada zmagala
proti opoziciji.

Kdo bo Edenov naslednik

London, 22. februarja. AA. Kakor trde
v tukajšnjih političnih krogih, bodo o
osebnih izprehembah, ki so postale po-
trebne zaradi Edenovega odstopa, sklepa-
li šele na jutrišnji seji vlade. Listi ome-
njajo kot najverjetnejšega zunanjega mi-
nistra lorda Halifaxa, navajo pa tudi mi-
nistra narodnega zdravlja Kingsleja Woo-
da in ministra vojske Inskupa. Ta poro-
čila je pa treba, kakor naglašajo v poli-
tičnih krogih, sprejeti z veliko opreznostjo.
Kot naslednika Chamberlaina imenuje-
jo sir Goffreya Pedgesona.

Tudi Vansittart se bo umaknil

London, 22. febr. AA. Po pisanju »Even-
ing Standarda«
se bo sir Robert Vansittart, glavni svetovalec zunanjega ministra, v
kratkem umaknil s tega mesta. »Daily Ex-

Teruel izpraznjen

Republikanci so se umaknili iz mesta, ki so ga Francove čete skoro popolnoma obkrožile

Barcelona, 22. febr. o. V borbah za Te-
ruel je na obeh straneh sodelovalo tudi več
eskadril letal. Kakor zatrjuje letalsko mi-
nistristvo, je bilo sestreljenih 12 naciona-
lističnih in pet republikanskih letal.

Na svoji smotnji seji je republikanska
vlada sklenila, da bo treba takoj mobiliz-
irati še nekaj letnikov.

Vojno ministrstvo je objavilo ob 0.45
ponoči:

Borba na vzhodni teruelski fronti se nade-
ljuje. Včeraj so naše čete obile vse na-
pade. Sovražnik se je umaknil v neredu in
z velikimi izgubami. Nekaj skupin nacio-
nalistov se je hotelo pri bližati Teruelu, pa
so jih naši zadržali. Republikanci brani-
jo vsako ped Republikansko letalstvo je
včeraj izvozevalo sijajno zmago. Zjutraj ob
10. je 20 lovcev začelo bitko s sovražnimi
trimotornimi letali, ki jih je št.čila eska-

drila Fiatov in dvoje letal tipa Messer-
Schmidt. Najprej so naši sestrelili eno le-
talo, nato pa štiri enokrilna letala tipa
Messerschmidt in eno dvomotorno letalo.
Ob 12.25 je skupina naših lovcev prepredila
sovražna letala. Sestrelili smo jim tri le-
tala. Ob 16. je prišlo do nove letalske bi-
teke. Sovražne trimotorne bombnike je
spremljala skupina Fiatov. Naši lovci so
zopet sestrelili nekaj letal. Mi smo izgu-
bili štiri letala.

Naslednje uradno poročilo navaja, da
so republikanske čete Teruel docela izpraz-
nile. Poveljniki 46. divizije, ki je branil me-
sto in ki je varoval umik republikanskih
čet, je dobil nalog, naj še v teku večera
izprazni mesto ki je bilo malone že docela
obkroženo. Poveljniku se je posrečilo za-
pastiti mesto ne da bi pustil v njem ka-
kršnokoli orožje. Umik je potekel v po-
polnem redu.

Prepoved političnih zborovanj v Avstriji

Poziv novega notranjega ministra h koncentraciji vseh sil za obnovo države

Dunaj, 22. febr. o. Ponoči je notranje
ministrstvo izdalo naredbo, s katero je
prepovedalo vsa javna zborovanja in spre-
vedo političnega značaja za dobo štirih
tednov. V tem času bodo dovoljena le zbo-
rovanja in sestanki v okviru domovinske
fronte.

Ta naredba je bila sprejeta v vseh kro-
gih s precejšnjim zadovoljstvom, ker so
postajale demonstracije z narodno-sociali-
stične in klerikalne strani že nevarne in
so imeli zaradi njih dunajski trgovci že
precej škode. Zanimivo je, da je popoldne
posegel v to poulično obračunavanje tudi
notranji minister Seyss-Inquart z izjavo,
v kateri je med drugim poudaril:

Mi pač ne moremo kar naprej slaviti
veselih dogodkov, ko je vendar treba že
kreniti po novi poti, ki naj nas dovede do
sodelovanja z vsemi nacionalnimi silami.
Najvažnejši pogoj za sodelovanje med na-
cionalnimi silami in narodnim socializmom
sta resna koncentracija in skrajna discipli-
niranost, da bi bilo mogoče na podlagi,
ki se je našla v Berchtesgadnu doseči ob-
novo države, kakršna je mogoča le, če av-
strijski narodni socialisti zastavijo vse
svoje sile, da dosežejo v legalni obliki, v
okviru domovinske fronte in na osnovi av-
strijske ustave ter ostalih obstoječih zako-
nov svoje namene. Treba je urediti avstrij-
sko državo, ne pa se boriti proti njej.

Sklenil sem, da vas po treh dneh veselih
manifestacij pozovem h koncentraciji va-
ših sil in pripravljenosti. Avstrijski nardo-
ni socialisti morajo imeti pred očmi, da
suverenska znamenja tretje države in nje-
na himna ne smejo biti zlorabljeni za de-
monstracije in da se prav v narodno-so-
cialističnem smislu nikakor ne smejo zlo-
rabljati. V četrtek bo dr. Schuschnigg
označil svoje stališče glede dogovorov v
Berchtesgadnu.

Kljub prepovedi zborovanj in pohodov
so bile nočjo zopet v posameznih okrajih
demonstracije narodnih socialistov, ki pa
jih je policija brez truda razsela.

Tudi rektor dunajskega vseučilišča je pre-
povedal vse dišaske manifestacije in ehode.
Uvedene so posebne legitimacije za vstop v
poslonja vseučilišča.

Sklicanje seje zveznega jveta

Dunaj, 22. febr. w. Za četrtek 24. t. m.
ob 19. določena seja zveznega sveta, na
kateri bo kancelar dr. Schuschnigg imel
svoj napovedni govor, bo v veliki dvora-
ni bivšega avstrijskega parlamenta. V
svojem govoru bo avstrijski kancelar po-
jasnil zadnje dogodke ter pokazal, kako
se bo v bodoče vodila politika v Avstriji.

press« pravi v zvezi s tem, da je bil Van-
sittart dolgo let intimen prijatelj o slovi-
šega ministra Edena.

Eden pri kralju

Bivši zunanji minister Eden je bil dan-
es v avdienci pri kralju, kateremu je po-
ročal o vzrokih svojega odstopa in o svo-
jih pogledih na mednarodne probleme.

★

Glas sprave iz Italije

Rim, 22. februarja. b. Izmed italijanskih
komentarjev Hitlerjevih nedeljskih izjav
je v tukajšnjih krogih zbudil pozornost
članek oficijalnega italijanskega organa
»Giornale d'Italia«, ki poudarja med drug-
im, da ne preti Evropi niti od fašizma
niti od narodnega socializma nobena re-
varnost. Oba režima sta se združila »amo
v skupnem boju proti komunizmu in njun
boj ni naperjen proti demokracijam. S tem
mi je po omejitvi akcijskih področij mogo-
če složno sodelovanje v miru.

Po tem komentarju se zdi, da so pogaj-
anja z Italijo in Nemčijo vsak trenutek
mogoča, prezrti pa se ne sme dejstva, da
je oficijni italijanski organ objavil ta
svoj komentar, ko je Eden že podal svojo
demisijo. Po presoji rimskih političnih
krogov je potem takem verjetno, da je
bila izločitev Edna iz angleške vlade po-
gaj za nadaljevanje italijanskih in znanih
tudi nemških pogajanj z Anglijo. Vsekakor
se na merodajnem mestu v tem pogledu
ne žele prenagljati, ker se merodajnim čl-
niteljem zdi potrebno, počakati najprej na
reakcijo angleškega javnega mnenja po
Edenovem odstopu.

V diplomatskih krogih pa smatrajo, da
je sedaj pot za nadaljevanje pogajanj med
Italijo in Anglijo odprta. Konkretno bodo
pogajanja seveda obnovljena šele tedaj, ko
se bo italijanski poslanik Grandi v razgo-
vorih s premierom Chamberlainom dokon-
čno sporazumel glede obsega in vsebine
pogajanj.

Seja italijanske vlade

Rim, 22. febr. o. Dopoldne ob 10. je bi-
la v palači Viminale seja italijanske vla-
de. Na dnevnem redu je bila razprava o
raznih zakonskih načrtih, ki so bili pri-
pravljeni že pred nekaj meseci in se nana-
šajo na najnovejše zunanje-politične akcije
italijanske vlade. Zvedelo se je, da je ita-
lijanska vlada pristala na to, da se na-
daljujejo italijansko-angleški razgovori na
osnovi Chamberlainovih pogovov. Splošno
trdijo, da je že dosežena potrebna podlaga
in da je vsekakor pričakovati za obe stra-
ni ugodnih zaključkov. Ni izključeno, da
bo po končanih pogajanjih italijanski zu-
nanji minister Ciano odpotoval v London,
kjer bo s Chamberlainom podpisal novi
sporazum med obema državama.

Ustoličenje novega patriarha Gavrila

Cerkveni svečanosti so poleg vrhovnih cerkvenih in civilnih predstavnikov prisostvovali tudi kraljevi namestniki — Prva patriarhova pridiga

Beograd, 22. febr. a. Današnja seja narodne skupščine se je začela ob 17. Za sejo je vladalo veliko zanimanje in so bile take poslušne klopi kakor galerije za tujbiko in novinarke lože nabito polne. Računali so namreč, da bo že danes načelno glasovanje o proračunu. Vendar se je izkazalo, da bo lista govornikov izpraznjena šele jutri popoldne. Kljub temu pa je bila publika prišla na svojo račun, ker je bila današnja seja zelo zanimiva.

Prvi je govoril posl. Djura Jovanović (JRZ), ki je hudo napadel Prizad, češ, da skrbi samo za sebe, narod pa ima od njegovega delovanja le škodo. Naslednji govornik je bil univ. prof. dr. Mirko Kosić (Delevski klub), ki je v zelo obsevnem govoru analiziral gospodarske prilike v državi in razpravljalo o vprašanju, ali je delno izboljšanje gospodarskega položaja posledica splošne svetovne konjunkturalne, ali pa posledica gospodarskih ukrepov vlade. Kritiziral je pri tem razne gospodarske ukrepe vlade in zlasti dokazoval, kako zelo narašča dražinja. Enako obširno je potem razpravljaj tudi o vladni notranji politiki. Med njegovim govorom je prišlo večkrat do hudega prepiranja vladnih in opozicijskih poslancev.

Govorila sta nato še poslanca Sava Mikić in Djordje Marinković (oba JRZ), nakar je seja zaključena. Na jutrišnji seji bo poleg drugih še prijavljenih govornikov govoril tudi posl. Ivan Mohorič. Ob zaključku splošne razprave bo najbrž v imenu vlade odgovoril na izraženo kritiko minister Cvetković, nakar bo sledilo načelno glasovanje o proračunu.

Patriarh se je nato zahvalil še Nj. Vis. knezu namestniku, da mu je izročil insignije poglavarja srbske pravoslavne cerkve, ter zaključil svojo pridigo z zagotovilo, da veljajo njegove prve molitve s patriarhovega prestola kralju in kraljevim namestnikom ter sredi in napreduju države, cerkve in naroda. Ko je vsem podelil še patriarhski blagoslov, je stopil h knezu namestniku ter kraljevim namestnikom Sankoviću in Peroviću ter vse tri poljubil na lice. Namestniki so poljubili križ, ki ga je držal patriarh v roki.

Po kratkih zaključnih obredih je bilo slovesno ustoličenje končano.

Naš Gospod Jezus Kristus. Ta svetosavski program so si vsi poglavarji srbske pravoslavne cerkve prizadevali in si bodo prizadevali, da ga, kolikor le dovoljujejo slabe človeške moči, točno in vestno izpolnijo. Cerkev je kraljestvo božje, ki nalaga svojim vernim sinovom in hčeram, da se z moralno izpopolnitvijo pripravijo za večno življenje z vero, ljubeznijo in dobrih deli. Toda naša svetosavska cerkev je sodelovala tudi pri drugi strani življenja v državnem življenju. V najtežjih dneh svojega naroda se je znala ohraniti v težkih časih suženjstva, ko je narod živel pod tujeto, in posrečilo se ji je, da ga je usposobila za ono veliko delo, ki ga je naš rod doživel, za delo osvoboditve in zedinjenja v našo veliko in močno domovino. Pravoslavje in pravoslavna vera s srbskim, to so neločljivi pojmi, ki so naš narod navdihovali, da je bil in je močan v službi Boga, v službi naroda in v službi človečanstva.

Mi smo tudi danes zvesti našim tradicijam, da sodelujemo z narodom in državo, in da državi pomagamo, da povzdigne naš narod in ga vodi k blagostanju. V tem pravoslavna cerkev širokoročno propoveduje ljubezen, edinost, sloge, enakopravnost z vsemi drugimi sodržavljanji naše širne domovine, ker nas vežeča bratstvo in slovanstva kri. Tudi v bodoče bo v svojem velikem poslanstvu vršila svoje dolžnost v slavo božjo ter v korist, v ponos, blagor in srečo našega zvišenega kralja in vsega našega naroda.

Patriarh se je nato zahvalil še Nj. Vis. knezu namestniku, da mu je izročil insignije poglavarja srbske pravoslavne cerkve, ter zaključil svojo pridigo z zagotovilo, da veljajo njegove prve molitve s patriarhovega prestola kralju in kraljevim namestnikom ter sredi in napreduju države, cerkve in naroda. Ko je vsem podelil še patriarhski blagoslov, je stopil h knezu namestniku ter kraljevim namestnikom Sankoviću in Peroviću ter vse tri poljubil na lice. Namestniki so poljubili križ, ki ga je držal patriarh v roki.

Po kratkih zaključnih obredih je bilo slovesno ustoličenje končano.

Prva avdiencia pri knezu namestniku

Beograd, 22. februarja. AA. Nocoj ob 19 uri je Nj. kr. Vis. knez namestnik blagovolil sprejeti v avdienci Nj. Sv. patriarha Gavrila. Po avdienci mu je izročil red beležic orla 1. stopnje.

Seja skupščine

Načelno glasovanje o proračunu bo šele danes

Beograd, 22. febr. p. Današnja seja narodne skupščine se je začela ob 17. Za sejo je vladalo veliko zanimanje in so bile take poslušne klopi kakor galerije za tujbiko in novinarke lože nabito polne. Računali so namreč, da bo že danes načelno glasovanje o proračunu. Vendar se je izkazalo, da bo lista govornikov izpraznjena šele jutri popoldne. Kljub temu pa je bila publika prišla na svojo račun, ker je bila današnja seja zelo zanimiva.

Prvi je govoril posl. Djura Jovanović (JRZ), ki je hudo napadel Prizad, češ, da skrbi samo za sebe, narod pa ima od njegovega delovanja le škodo. Naslednji govornik je bil univ. prof. dr. Mirko Kosić (Delevski klub), ki je v zelo obsevnem govoru analiziral gospodarske prilike v državi in razpravljalo o vprašanju, ali je delno izboljšanje gospodarskega položaja posledica splošne svetovne konjunkturalne, ali pa posledica gospodarskih ukrepov vlade. Kritiziral je pri tem razne gospodarske ukrepe vlade in zlasti dokazoval, kako zelo narašča dražinja. Enako obširno je potem razpravljaj tudi o vladni notranji politiki. Med njegovim govorom je prišlo večkrat do hudega prepiranja vladnih in opozicijskih poslancev.

Govorila sta nato še poslanca Sava Mikić in Djordje Marinković (oba JRZ), nakar je seja zaključena. Na jutrišnji seji bo poleg drugih še prijavljenih govornikov govoril tudi posl. Ivan Mohorič. Ob zaključku splošne razprave bo najbrž v imenu vlade odgovoril na izraženo kritiko minister Cvetković, nakar bo sledilo načelno glasovanje o proračunu.

Seja senata

Potrieni so mandati vseh novih senatorjev — Pri konstituiranju je bilo obnovljeno dosedanje predsedstvo

Beograd, 22. febr. Današnja seja senata se je pričela ob 18 uri. Navzoči so bili tudi vsi v Beogradu prisotni člani vlade s predsednikom dr. Stojadinovićem na čelu. Sejo je vodil podpredsednik verifikacijskega odbora Svetislav Paunović. Dr. Kramer je takoj po otvoritvi seje zahteval besedo ter opozoril na to, da je kršen poslovnik. Po poslovniku bi moral predsedovati današnji sen. predsednik verifikacijskega odbora. Tega pa ni. Zato je po njegovem mnenju edino pravilno, da predseduje starostni predsednik. Predsedujoči je zavračal to naziranje in je večina odobrila njegovo predsedovanje.

Senatu je bilo potem sporočeno, da mu je skupščina dostavila v obravnavo dve mednarodni konvenciji ter zakon o ustanovitvi novih sreskih in okrajnih sodišč. Za proučitev teh zakonov bo na prihodnji seji izvoljen poseben odbor.

Sledilo je poročilo verifikacijskega odbora, ki je predlagal verifikacijo mandata vseh dne 6. februarja izvoljenih senatorjev. V debati je senator dr. Kramer v daljšem govoru kritiziral postopanje verifikacijskega odbora. Verifikacijski odbor bi moral proučiti tudi pravilnost volitev, pravilnost volilnih rezultatov in posebno kvalifikacijo posameznih senatorjev. To pa se ni zgodilo. Prav tako bi bilo potrebno, da se verifikacija tudi mandat imenovanih senatorjev, zlasti še, ker so mnogi izmed njih narodni poslanci, ki se morajo v zakonitem roku izjaviti, kateri mandat žele obdržati. Tudi to se ni zgodilo in bi bilo potrebno, da verifikacijski odbor napako popravi. V svojih nadaljnjih izjavah je dr. Kramer razpravljaj o senatskih volitvah zlasti v dunavski banovini. Končno je opozoril, da šest izvoljenih senatorjev ni oddalo svojih pooblastil. To naj bo za senat resen opomin, naj tudi s svoje strani vse stori, da se to vprašanje čimprej reši. Senatorji dr. Kramerju je odgovoril minister pravde Simonović, ki se je zlasti bavil z izjavami dr. Kramerja o načinu vo-

litve ter je izjavil, da JRZ ni nikjer izjavljala pritiska pač pa je bila sama izpostavljena pritisku ter oškodovana. Kar se tiče mandatov imenovanih senatorjev, smatra, da je posebna verifikacija nepotrebnost, ker odgovarja za pravilnost njihovih mandatov vlada.

Poročilo verifikacijskega odbora je bilo nato sprejeto in mandati vseh izvoljenih senatorjev potrjeni. Novoizvoljeni senatorji so nato prisegli.

Senat se je končno na novo konstituiral. Opozicija je oddala prazne glasovnice. Izvoljeni so bili za predsednika dr. Želimir Mažuranić s 44, za podpredsednika dr. Djura Kotur s 45 in Steva Janković z 42 ter za tajnika Stamenko Božić s 44 glasov. Predsednik Mažuranić je takoj zopet prevzel svoje posle ter se zahvalil za ponovno izraženo mu zaupanje, nakar je sejo zaključil in napovedal prihodnjo sejo za jutri popoldne ob 11.

Codreanu razpustil svojo stranko

Bukarešta, 22. febr. AA. Kapitan Codreanu, vodja legionarjev, je snoti nepričakovano objavil izjavo, da se umika iz političnega življenja, razvezuje priprave vse članke stranke »Vse za domovino«, ter jo obenem razpusti. Svojim prijateljem svetuje, naj se poslej pečajo samo s svojimi zadevami. Sam bo čez mesec dni odšel v Rim, kjer bo prevedel v italijanski in francosko svojo knjigo »Legionarstvo«.

Ciano pojde v Varšavo

Varšava 22. febr. o. Na pristojnem mestu potujejo, da bo neposredno po že napovedanem obisku zunanjega ministra Becka v Rimu. Ciano po kratkem presledku prišel v Varšavo.

Göring v Varšavi

Varšava, 22. febr. o. Tu so se razširile vesti iz zanesljivih virov da bo Göring prišel v Varšavo na obisk že jutri.

Beležke

Pot dr. Mačka v Beograd

Včeraj smo zabeležili izjavo zemljoradniškega prvaka Tupanjanina, da bo dr. Maček v kratkem odpotoval v Beograd in vrnil obisk tamšnjim voditeljem združene opozicije. Sedaj potrjuje to informacijo tudi zagrebški »Obzor«. Pristavlja pa, da dan odpotovanja še ni določen in da se »najbrž to ne bo zgodilo pred sredo prihodnjega meseca«.

Konflikti med Sarajevom in Zagrebom

V Zagrebu je izšel kolektar hrvatske katoliške akcije. S kolektarjem pa ni zadovoljno glasilo sarajevskega nadškofa dr. Sarioća. »Katoliški tjeđnik«. Predvsem zamerja kolektarju, da govori o neki »hrvatski katoliški akciji«, češ da je vendar znano, da hrvatski škofje še vedno niso složni o stališču, ki naj ga zavzemajo kot celota do katoliške akcije. Zaradi tega je izrazil »hrvatska katoliška akcija« nedopustnost, ki ustvarja domoj, da so v njej organizirani vsi hrvatski katoliki.

Dalje očita glasilo nadškofa dr. Sarioća novemu kolektarju, da je popolnoma zamolčal obstoj velikega križarskega bratstva in sestrstva, akoravno sta to dve katoliški organizaciji, ki imata društva in člane skoro po vseh škofijah, kjer prebivajo Hrvati. List pravi, da se ne more otresti suma, da so na delu sile, ki hočejo na vsak način izključiti iz vrst organiziranih katolikanov križarje in križarke.

Katoliška cerkev v Jugoslaviji

Novosadski »Dan« objavlja serijo člankov o medsebojnih odnosih posameznih cerkva v Jugoslaviji. V zadnji številki razpravlja o položaju rimsko katoliške cerkve z ozirom na izjavo nadškofa dr. Stepinca, da katoliki niso enakopravni. »Dan« pravi:

»Bilo bi nadvse zanimivo izvedeti, v čem obstoji neenakopravnost katolikanov v Jugoslaviji. Taka generalna trditve z najvišjega mesta še ni dovolj utemeljena za vse tiste, ki spremljajo pazljivo odnose med cerkvami in državo. Ako je država odvzela z agrarnim reformo katoliški cerkvi polja in gozdove, jih je odvzela tudi pravoslavni cerkvi in to v mnogo večjem obsegu, ker so se znali vrhovi katoliške cerkve v tem pogledu mnogo bolje braniti kakor pa pravoslavni. Državne dotacije po ednim cerkvam se dele po številnem razmerju vernikov. V državnih in samoupravnih bolnicah ima samo katoliška cerkev nekaj tisoč svojih usmiljenk, za katere sprejema blagajna katoliške cerkve več deset milijonov dinarjev iz proračuna ministrstva za socialno politiko. Po celi državi se nemoteno snujejo razne cerkvene ustanove, in to celo v onih krajih naše države, v katerih katoliška cerkev ni mogla niti misliti na kako versko akcijo vse do trenutka našega zedinjenja in osvobodjenja. Nobena veroizpoved nima v Jugoslaviji tako razširjenega tiska, kakor ravno rimsko katoliška. Kljub temu se čutijo po izjavi nadškofa dr. Stepinca katoliki v naši državi za podrejene.

Vse to nas tira k mišljenju in trditvi, da ni naša cerkvena politika rimsko katoliške cerkve svojega pravega mesta v kraljevini Jugoslaviji. Ako je tako nezadovoljna zaradi konkordata, ga bo gotovo še dobila. Toda če že želi dobiti za vsako ceno konkordat, ki izjavi nemir ne samo v pravoslavni cerkvi, temveč med vsemi demokrati in napredno vzmeniranimi ljudmi, potem naj rajše podpre pokret nižje katoliške duhovščine za sanacijo socialnih krivic in pa pokret za zblizanje zapadne in vzhodne cerkve. Prav tako naj podpre akcijo za ukinitve celibata, za uvedbo staroslovenske službe božje, za ukinitve obvezne nošnje talarja itd. To so resnične težnje tisočev katoliških duhovnikov, ki žive in delajo med narodom in s katerimi bi moral računati tudi novi konkordat. Cerkevna politika katoliške cerkve je poglana na stranpoti tudi pravoslavno cerkev, ki je bila vedno glavna opora ljudstvu.«

Izmenjava mestnega sveta v Banjaluki

V Banjaluki je bil nepričakovano izmenjava mestni svet. Dosedanji župan Hamdija Afgan se je mudil na uradnem potovanju v Beogradu. Bil je tudi predsednik srbskega odbora JRZ. Izmenjava poslov med starim in novim občinskim odborom, ki ga je postavil ban v sporazumu z notranjim ministrom, je bila tako nagla, da niso niti čakali na razrešenež župana Afgan. Sprememba na občini je izzvala med Banjalučani veliko nezadovoljstvo, ker je bil bivši župan v sporu s celo vrsto uglednih občanov. Tako je tožil nad 150 Banjalučanov, ker so podpisali letak, v katerem so zahtevali od vlade naj razreši Afgan in poslavi novega župana.

»Mačkovo sadno drevje«

Pod tem naslovom citamo v »Samoupravci«, glavnem glasilu JRZ:

»Gospodarska sloga je prišla z veliko akcijo za razširjenje sadjarstva med hrvatskimi kmeti. Zato jo je treba samo pohvaliti. Zal pa iniciatorji te akcije niso mogli izhajati brez politike. Ustvarili so v ta namen novo pomologijo. Vodstvo Gospodarske sloge ni izražlo namreč nič več in nič manj kakor »Mačkovo sadno drevje«. »Mačkovo divjak« itd. V zadnji številki svojega glasila so poleg člankov o potrebi sadjarstva debelo tiskane tudi parole: »Ali ste zasadiли dr. Mačkovo sadno drevje?« ali pa »ali člani Gospodarske sloge cepijo v tvoji vasi dr. Mačkovo divjak«.

»Samoupravci« pravi, da je prelistala vsa dela o sadnem drevju in da ni nikjer našla besedice o kakih »dr. Mačkovih divjaki« in »dr. Mačkovem sadnem drevju«.

Zanimiva resolucija belgijskih katolikanov

Vodstvo zveze belgijskih katolikanov je objavilo naslednjo resolucijo: Glede na izjavo, ki jo je blok belgijskih katolikov podal ob priliki poslednje vladne spremembe in ki se je izrekla za popolnoma normaliziranje gospodarskih in diplomatskih odnosov z vsemi državami, s katerimi ti odnosi še niso vzpostavljeni,

»Samouprava« o Edenovem odstopu

Snotna »Samouprava«, glavno glasilo JRZ, je objavila zanimiv članek o spremembah v angleški vladi. List ugotavlja, da je bilo Edenovo ostavko že nekaj časa pričakovati zaradi dualizma, ki se je pojavil v angleški zunanji politiki. Nato med drugim izjavi:

»Z Edenom je zapustil Foreign office cel sistem. Eden je prišel v Foreign office v pričetku italijansko-angleške krize zaradi abesinske vojne. Baldwinov kabinet s Hoover v zunanjem ministru si je zagotovil pogajanja z Italijo v polnem skladu z Lavalom, tako da bi znani Hoare-Lavalov aranžman dovedel do miru v vzhodni Afriki. Italiji bi pripadla polovica Abesinije, cesarju Selasiju pa ne bi bilo treba bežati v tujino. Eden pa je zapustil to londonsko politiko in je odšel v Zenevo. V tej zenevski atmosferi, ki je bila ideološko zastupljena, je Eden uporabljal dvigal zastavo razdelitve sveta v pristanišče in nasprotnike pakta Društva narodov in kolektivne varnosti ter tako angažiral Veliko Britanijo in z njo še 52 nedolžnih držav. Znan je zaključek tega pohoda. Italija, ki niti ni mislila na

okupacijo, je Abesinijo viteško zavzela na začetku strategov levičarskih dnevnikov, Haile Selasija pa je pobegnil v London, da bi razmišljal o jamstvih, ki so mu jih iz Zeneve zagotavljali.

Eden je, kakor da se ni nič zgodilo, nadaljeval svoje potovanje na eni sami črti London-Zeneva in Zeneva-London. Pričakovati bi bilo, da bi bil Eden kot Anglež hladnejši in realnejši in da bi priznal svoje napake, saj ni nihče brez njih. Vsekar bi bil sprčo teh neuspehov moral najti prehod v novo smer in se na primeren način umakniti iz nezaželenih situacij. Na veliko začudenje vseh prijateljev Velike Britanije tega ni storil. Ostal je čudno uporen, tako da je moral nazadnje šef vlade sam dati nekaj pobud, da bi zmanjšal napetost, ki je nastala v Evropi. Tako je sam določil Halifaxa za pot v Berlin in Berchtesgaden z nalogo, da bi rekonstruiral porušeni most. Eden ni imel sreče, da bi zavaroval prestiž in zagotovil mir Veliki Britaniji. Očitno je bilo že tedaj, da bo Chamberlain moral najti drugega soodpornika za obnovo britanskega sijaja.«

Pred konferenco Balkanske zveze

Beograd, 22. febr. p. Snoti je odpotovala iz Bukarešte rumunska delegacija, ki bo zastopala rumunsko vlado na bližnji anarski konferenci Balkanske zveze. Delegacija vodi državni podtajnik v zunanjem ministru Petrescu Comnen, ker je moral zunanji minister Tatarescu ostati zaradi notranjepolitičnih zadev doma.

Rumunska delegacija se je napotila v Turčijo po ovinku in je popoldne prispela v Beograd, kjer je bila prisrčno sprejeta. Kmalu po prihodu se je Petrescu sestel z min. predsednikom dr. Stojadinovićem. Razgovorjala sta se dve uri. Ob 18. je poslanik Cadere priredil na čast gostom z jankjo, ob 20. pa je bila pri dr. Stojadinoviću večerja, po kateri sta rumunska in jugoslovnska delegacija odpotovali skupno iz Beograda proti Solunu, kjer se bosta jutri sestali z grško delegacijo, nakar bodo vse tri delegacije odpotovale v Ankaru. Jugoslovnsko delegacijo vodi predsednik dr. Stojadinović, grški pa bo načeloval predsednik general Metaxas.

Umor bivšega ruskega polkovnika v Parizu

Versailles, 22. febr. d. Iz Seine so potegnili truplo šoferja Aleksija Cimerina. V njegovih žepih so našli razna pisma v ruščini. V enem izmed njih stoji: »Škola, da niso prišli v zvezo s šofjerjem. Šegar avto je stal v ulici Daru. Tako bi lahko izvedeli kaj več o izginotju generala Milerja.«

Obklesaja je ugotovila, da so šoferja najprej zadavili in šele nato vrgli v Seine. Ubili so ga brzokne zato, ker je moral nekaj večeti o izginotju generala Milerja. Pokojni šofer omenja v ostalih pismih, da se boji nasilne smrti, ki mu grozi. Cimerin je bil pooper polkovnik ruske vojske.

Bavil se je že več let tudi z detektivskimi posli. Ruski emigranti so ga zapodili že v aferi Kutepova. Cimerin je sodeloval tudi pri zasledovanju ugrabiteljev generala Milerja.

Konferenca o strokovnem šolstvu

Beograd, 22. febr. AA. Jutri ob 10. dopolne se prične državna konferenca o strokovnem šolstvu. Konferenca bo v prostorih trgovske zbornice v Beogradu. Sklicala jo je novosadska zbornica za TOI, iz tehničnih razlogov pa bo v Beogradu. Na dnevnem redu so po vrsti poročila o vsem našem strokovnem šolstvu in njegovih potrebah. Referate bodo predložili ministru za trgovino in industrijo, banke uprave, trgovske obrtne in industrijske zbornice itd. Konferenca se udeležijo zastopniki vseh pokrajin države, trajala pa bo dva dni.

Obisk nemške križarke v Dubrovniku

Šibenik, 22. febr. o. V kratkem bo prispela v Dubrovnik nemška križarka »Emden«, ki namerava s tem zaključiti svoje veliko potovanje po raznih evropskih in afriških morjih. »Emden« bo ostala v Dubrovniku 8 dni. Na ladji je 600 mornarjev. Danes je iz šibeniške luke odplula kr. ladja »Zmaj« in več torpedovk nemški križarki napoti. Med potjo se jim bo priključila še šolska ladja »Jadrin«.

Trije mladi begunci ustavljeni v Splitu

Split, 22. febr. o. V soboto so prispeli iz Maribora v Split dijaka Ivan Verđić in Silvo Hrast ter ključavničarski vajenec Lovje Smodek, ki so se nameravali skrivaj potovanje po raznih evropskih in afriških morjih. »Emden« bo ostala v Dubrovniku 8 dni. Na ladji je 600 mornarjev. Danes je iz šibeniške luke odplula kr. ladja »Zmaj« in več torpedovk nemški križarki napoti. Med potjo se jim bo priključila še šolska ladja »Jadrin«.

Premestitve

Beograd, 22. febr. p. Premestitve so učiteljice in učitelji: Franjo Čuk iz Radeč pri Zidanem mostu na Tiharje, Marija Adamić iz Toplice (srez Litijski) v Laško, Josip Undervorben iz Zreč v Rogaslo Slatino, Adalbert Božić iz Trbovelj — Vod v Radeču in Franjo Jalvevec iz Crnomlja v Smartno.

V poštni službi sta premešteni Marija Rabić iz Celja v Laško in Leopoldina Sotl iz Laškega v Celje.

Za načelnika računsko-oddelka pri glavni kontroli je imenovan Joža Znidaršič, protistojnik krajevne kontrole pri finančnem ravnanstvu v Ljubljani.

Nesreča nemškega letalca v Franciji

Versailles, 22. febr. AA. Nemško letalo »Junkers 52«, ki vzdržuje redno zračno zvezo med Kölnom in Parizom, je davi ob 4.50 zaradi goste meglice treščilo pri Chateaufortu na tla. Letalo se je takoj vnelo in so potniki izgoreli. Nesreča se je pripetila kakih 15 kilometrov daleč od letališča. Mislijo, da je bil pilot mrtva, da je že nad letališčem, zaradi česar je letel proti zemlji in zadel v drevo, nakar je sledila eksplozija. Orobniki iz Louvra so odšli na kraj nesreče, kjer so našli tri popolnoma zgorjela trupla. Kakor poroča nemška Luftflansa, so bili vsi trije člani posadke, potnikov pa v letalu ni bilo.

Berlin, 22. febr. w. Poštno letalo Köln — Pariz se je davi v gosti megli zaletelo 1 km pred letališčem v 170 m visoki hrib. Letalo je popolnoma zgorjelo. Posadica treh mož je mrtva.

Haag, 22. febr. w. Pri velikih letalskih večerh v Bataviji v Nizozemski Indiji je veliko bombno letalo, ki je šlo pred kratkim prispelo iz Amerike, padlo na letališče. Posadica petih mož se je ubila.

Letalska telma preko Sahare

Rim, 22. febr. AA. Po poročilu iz Tripolija je davi odletelo v Gadamu 23 izmed 26 prijavljenih letal na polet preko Sahare. V telmi sodeluje 14 italijanskih in 6 nemških letal ter po eno belgijsko, japonsko in francosko letalo. Znak za odhodi je dal maršal Balbo. Prejzhe dni so letala izvršila v Gadamu poskusne polete, po katerih sta odstopila dva italijanska tekmovalca in en nemški.

Šest ribičev utonilo

Sušak, 22. febr. o. Skupino ribičev je v Barotskem kanalu zadela strašna nesreča. V pretekli noči so s svojo jadralno pluli skozi kanal, na še nepojasnjen način pa se je mala jadralna prevrnila. Šest ribičev je utonilo, le eden se je rešil.

Pretrsljiv pogreb v Mariboru

Maribor, 22. februarja. Ogromna množica Mariborčanov in okoličanov je danes prisostvovala pogrebu tragično preminule dvojice, glavnega tehničnika Slatka Dolničarja in magistratne uradnice Milke Gorupove. Ljudje so krstili, ki sta ležala na katafalgu pred mrtvašnico mestnega pokopališča, dobesedno zasuli in obsuli z venci in topki. Zbrali so se množice, kakršne so na pokopališču redko, razen o Vseh svetih. Skoro polnoštevno so prišli magistratni uradniki z direktorjem dr. Rodoškom na čelu. Številno so bili navzoči člani Glasbene matice, ki ji je pripadala tudi pokojna Gorupova.

Po cerkvenih obredih je mestna gasilnica godba odsvajala žalostinko, nakar so pevci Glasbene Matice skupno s pevskim zborom magistratnih uslužbencev pod vodstvom zborovodje prof. Vrabca zapeli turobno žalostinko »Vigred se povrne«. Pogrebi so dvignili obe krsti na rumno in se začeli premikati mrtvaški sprevod na francišansko pokopališče. V sprevodu je zvrstila ogromna množica sošustvovalcev, nepregledna množica pa je na obeh straneh tvorila gost špalir.

Ob grobu se je poslovil od Milke Gorupove, ki je bila nameščena na socialno političnem oddelku mestne občine, njen predstojnik Tone Brandner, združeni pevci so zapeli še nagrobno godbo pa je zasvirla poslovilno žalostinko. Prapor Glasbene matice pa se je globoko sklonil nad grobom grove prano umrle pevke. Množice so se začele razhajati šele, ko je že legal mrak na zemljo. Vsem se je poznalo, kako globoko se jih je dojmila smrt teh dveh mladih bitij.

Pravoslavno cerkveno pevsko društvo v Ljubljani

bo imelo svoj ustanovni zbor v četrtek, 24. t. m. ob 20. v restavraciji »Zvezdica. Na zboru se bodo srečevali novi člani. Povabljeni vsi prijatelji ljubeza pravoslavne cerkvenega petja.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročila: Visok pritisk nad evropsko celino postopno popušta, vendar pa še vedno povzroča po večini jasno in mrzlo vreme. Ruska depresija sili proti znanu in obsega večji del Baltijskega morja, povzročujoč v baltičskih državah in v severni Rusiji snež. Sredozemska depresija se je pomaknila proti vzhodu, tako da se je zmanjšal njen vpliv na južni del Balkanskega polotoka. Toplota se ni veliko sremenila. V Jugoslaviji je jasno na znanu in severu, delno oblačno v sredini države, na vzhodu in jugu. Toplota brez posebne spremembe. Najnižja toplota Sarajeva — 17, najvišja Hercegovini 13 C.

Zemunska vremenska napoved: Po večini jasno in mrzlo vreme po vsej državi. Toplota v splošnem neopremenjena.

Zagrebska: Vedro, severni vetrovi, zmerno nizke temperature.

Dunaj: V južnih Alpah nopoloma bolj oblačno, ponoči mraz, podnevi temperatura okoli ničle.

Naši kraji in ljudje

Stanje poštne osebja v Sloveniji se je zadnja leta poslabšalo

Izboljšanje le z decentralizacijo proračuna!

Ljubljana, 22. februara. »Jugoslovenska pošta, telegraf i telefon« je 1. februarja objavila podatke o gibanju števila stalnega poštne osebja in dnevnih čarjev v dobi od 1. januarja 1936 do 1. januarja 1938. V tem času se je povečalo število uslužbencev od 10.785 na 11.017, torej za 232. Število osebja se je povečalo v šestih direkcijah v dveh, in sicer v ljubljanski in skopljanski pa se je zmanjšalo. Povečalo se je število uslužbencev v Beogradu (ministrstvo in direkcija) za 141, v sarajevski direkciji za 68 v zagrebski za 19. V ljubljanski pa se je zmanjšalo za 22. Direkcija v Skopju ima kljub zmanjšanju števila v primeri z drugimi direkcijami dovolj osebja, dočim je nazadovanje v ljubljanski direkciji povsem neutemeljeno.

Slovenija že od 1. 1930. dalje ni bila primerno upoštevana pri razdelitvi poštne osebja po direkcijah. Če primerjamo primanjkljaje osebja, to je razliko med številom osebja ki je po uradni sistemizaciji potrebno za vršenje službe in onim številom, ki vrši službo, se izkaže, da ima izmed vseh direkcijskih ljubljanska relativno največji primanjkljaj.

Ta primanjkljaj je nastal v teku let, odkar je opustila poštna uprava budžetiranje po direkcijskih. Tako je n. pr. po uradni statistiki odpadlo na Slovenijo v letu 1935. še 15% vseh stalnih poštne uslužbencev, v letu 1936. pa samo še 14%.

Nasprotno pa v zadnjih letih naglo narasla del. ki ga prispeva Slovenija k čistemu dobičku poštne resora. Ni pa to znak razmaha poštne stroke v Sloveniji, ker je čisti dobiček dosežen s preobremenitvijo osebja, s skrajšanjem materialnih kreditov in s poslabšanjem vlasti dostav-

ne službe, pri čemer sta prizadeta tako osebje kakor tudi javnost. Temeljito izboljšanje bi se dalo doseči le z decentralizacijo proračuna, ker je praksa »adnih let« dokazala, da utemeljene intervencije raznih faktorjev niso mogle preprečiti nazadovanja stroke v Sloveniji kljub temu, da so istočasno vse druge države več ali manj vsaj skromno napredovale.

Ni pa sedanjí sistem upravljanja stroke edini razlog pritožbam in nezadovoljstvu javnosti. Povečanje števila osebja v vsej državi ni v pravem sorazmerju z naraščanjem poštne prometa. Poleg nepravilne razdelitve uslužbencev po direkcijskih imamo tudi nezadostno število uslužbencev po vsej državi. Strogo centralistično upravljanje stroke in pretrana fiskalna politika vodilnih faktorjev sta torej povzročila, da poštni promet danes ne ustreza sodobnim zahtevam.

Ključ za izboljšanje je v Beogradu, zato morajo biti vse intervencije in pritožbe naslovljene v Beograd.

Proračunski predlog za leto 1938/39 ne upošteva v zadostni meri potrebe poštne stroke. Dočim odvedejo inozemske poštne uprave okoli 10% bruto dohodka kot čisti dobiček v državno blagajno, predvideva naš proračunski predlog za leto 1938/39 celih 30%, kar je tudi za naše razmere izredno visok odstotek. V letu 1936. je odvedla pošta n. pr. samo 20%. Poštno ministrstvo je izdelalo nekaj amandmanov k proračunu z namenom, izboljšati položaj stroke in osebja. Če se bodo politični in gospodarski krogi zavzeli zanje in če jih bo narodna skupščina sprejela smemo upati, da se splošno stanje in položaj poštne osebja v teku tega leta vsaj ne bosta poslabšala.

obtožbe in sicer Josipa Turnerja na 2 leti in po robu na 4 letno izgubo častnih državljanov. Antona Jevnikarja pa na 10 let v strogega zapora in na 2 letno izgubo častnih državljanov. Turner je bil zaradi tega obsojen na tolikšno kazen, ker je bil svoj čas že obsojen, pa kazni še ni prestal in je tedanja sodba postala sestavni del današnje.

Obsodba zaradi denunciantstva

Pred mariborskim okrožnim sodiščem je bila v ponedeljek razprava proti železniškemu uradniku Rudolfu Tumpeju ter ključavničarjem državnih železnic Martinu Slabetu in Lovru Zeleni. Državni tožilec jih je obtožil, da so zoper svoje prepričanje prijavili sodišču za zaščito države v Beogradu in drugim oblastem takratnega pomočnika upravnika železniških delavnic v Mariboru inž. Josipa Grudna, češ da je storil razna hudo kazniva dejanja. Razprava je bila tajna in se je končala z obsodbo vseh treh obtožencev. Obsojeni so bili Tumpej na en mesec, Slabe in Zelen pa na tri mesece zapora, vsi pogojno za dobo treh let. Sodnik poedinec je bil dr. Tombak, državni tožilec Sever, zastopnik inž. Grudna pa odvetnik dr. Snuderl.

Prva slika novega patriarha dr. Gavril Dožića, posneta ob njegovem govoru po izvolitvi

Dobra dela Rdečega križa v Ljubljani

Ljubljana, 22. februara. V dvorani Delavske zbornice je ljubljanski pododbor Rdečega križa polagal snovi svoj letni delovni obračun. Predsednik dr. Otton Fetič je med zborovalci pozdravil tudi zastopnika ruskega RK univ. prof. inž. Kopylova, nato pa je posvetil nekaj toplih besed spomenu prof. Franceta Kobala, v katerem je organizacija izgubila poštvovalnega sodelavca. Za bližnjo bodočnost si je pododbor nadel nalogo, zgraditi v Ljubljani lasten dom, za tekoče leto pa je njegova naloga, priskrbeti si zadostnih modernih transportnih sredstev za primere večjih nesreč in izobraziti zadostno število sanitetnega osebja.

Iz podrobnega delovnega poročila, ki ga je podal tajnik Ivan Malnarič, povzemamo, da kader poštvovalnih rdečih križarjev v Ljubljani vzdržema rase. Lani je pododbor pridobil 165 novih članov in jih šteje skupno 839. Pododbor je bil ustanovljen dne 15. januarja 1928, tako da je nedavno praznoval desetletnico svojega obstanka. Vseh teh deset let je predsednik društva dr. Fetič, blagajniški in tajniški posle pa vršila Rajko Mlejnik in Malnarič. Delovanje ljubljanskega RK je bilo od vsega početka zelo živahno in bilanca opravljenega dela je resnično hvaljevredna. Okrog pol milijona din dohodkov so vrgle priveditve, pri katerih so z enako vneto sodelovali funkcionarji, člani, članice in podmladek, a če prištejemo še dohodek čla-

narine in podpor, je RK potrošil v plemenite namene v tem času okrog 700.000 din. Za poštvovalne kolonije za siromašne otroke je šlo od tega 90.000 din, za podpore siromašnim družinam v denarju, kurivu, živežu in oblačilih 400.000 din. Barjanom je bilo ob priliki povodni razdeljenih 160.000 din. Inventar ki ga ima samaritanski odsek za kolonije, pa je vreden 50.000 din. Iz samarijskih in bolnišarskih tečajev je izšlo v tem desetletju 600 samarijanov in samarijank ki so doslej že v tisočih primerih nudili prvo pomoč obolelim in ponesrečenim. Da je RK lahko dosegel tako lepe uspehe, gre zasluga predvsem poštvovalnosti njegovih delavcev. Predsednik dr. Fetič je pri tej priliki izrekel posebno priznanje upravnku skladišča ravnatelju Antonu Jagodicu, ki je nedavno praznoval 70 letnico rojstva, pa je v svoji skromnosti odklonil posebno počastitev v okviru organizacije. Ob svojem življenjskem jubileju je bila odklikovana z redom Rdečega križa častna dvorna dama Franja Tavcarjeva, ki jo šteje ljubljanski pododbor med svoje najboljše sodelavke. Na zboru samem je predsednik izročil odklikovanje RK patru Valerijanu Učaku.

V imenu prireditelnega odseka je načelnica Minka Krofčeva potožila, da obstoječi skladiščni prostori, ki pogostokrat niti na seje ne prihajajo in na ta način prizadenejo kaj malo haska organizacijo. O socialnih akcijah je poročal načelnik socialnega odseka Josip Oup, nato pa je ravnatelj Jagodic podal naznanilo o tem, kako obratuje skladišče RK. V dnevih od 13. decembra do 7. januarja je upravnku razdelil štiri vagonne premoga 853 družinam. Pogostokrat so prihajali tudi starčki in starke brez nakaznic prositi za malo premoga in po možnosti so bili vsi obdarovani. Razen tega je 21 družin prelo podnove v blagu, festvinih in obleki. Dobro sta založeni tudi skladišče za vsesilne prireditve na Gradu in pa skladišče banovinskega odbora RK za otroške poštne kolonije. Načelnik samarijskega odseka dr. Franta M's je ponovno naglašal potrebo lastnega doma, samarijan-

Tvoje perilo potrebuje blago

SCHICHTOVO

TERPENTINOVNO MILO

...in za namakanje žensko hvalo

skemu odseku pa je treba tudi avtomobilske kolone. O delovanju podmladka RK na ljubljanskih solah je poročal šef sekcije Starman. Podmladek je lani obstajal na 38 izmed 41 ljubljanskih sol in je štel 4191 članov, medtem ko je v vsej banovini 26.551 podmladkarjev. V mestu je delovalo 7 šolskih kuhinj, ki so dajale hrano najpotrebnejšim učencem. Lani so podmladkarji prvokrat letovali ob morju.

Po blagajniškem poročilu je bila soglasno izrečena brez debate razrešnica staremu odboru, nato pa je bil prav tako soglasno vnovič izvoljen dosedanjí odbor s predsednikom dr. Fetičhom na čelu.

Mladenič z zdrobljeno glavo na polju

Glavo je imel zdrobljeno — štirje osumljenci prijeti

Leskovec pri Krškem 22. febr. Kako leto sem v naših krajih ni bilo slišati o kakih večjih kriminalnih primerih. Pretekla nedelja in v zvezi z njo običajno pijančevanje pa je imelo žal zopet grodo posledico — uboj mladeniča, starega komaj 27 let.

Ko si šli v ponedeljek zjutraj okoli polne neki ljudje po polju, so našli na običajni poti, ki se odcepi med šolo in križem od banovinske ceste Krško — Sv. Križ, nedaleč od Velikega Podloga vsega okrvavljene Franceta Tomažina iz Jelš. Obvestili so orožnike v Kostanjevici, ki so na vse zgodaj uvedli preiskavo. Mladeniča so našli mrtvega, ležčega na trebuhu. Istočasno, ko so iskali krivce, so orožniki obvestili o dogodku oblastva in zastražili kritično mesto. Opoldne je prispela iz Krškega komisija s sodnikom dr. Douganom, ki je izvršil ogled na kraju samem nakar so truplo Franceta Tomažina prepeljali v mrtvašnico k nam v Leskovec. Tu je takoj opravil obdukcijo v navzočnosti sodne komisije videmski zdravnik dr. Jože Bogataj.

Kakor smo nocoj doznali iz Velikega

Podloga, so orožniki že prišli štiri osumljence. Napadaleci so Tomažina nečloveško zdelali. S polenom so mu skoro zdrobili glavo na eni polovici, tako da je moral biti takoj mrtev. Napad je bil izvršen neposredno po pijančevanju neke fantovske družbe.

Kerklje ob Krki, 22. febr. K mrlcu, ki so ga našli na Krškem polju med vasema Veliki Potok in Jelše, sta pohitela komandir Fištrovec in kaplar Drago Vilander iz Dolnje Pirošice ter sta v pokojniku spoznala Franceta Tomažina iz Jelš. Že orožnika sama sta mogla ugotoviti, da je bil nesrečni Tomažin usmrčen na zelo okruten način. Bil je ustreljen v glavo, vboj z nožem je imel v hrbtu, razen tega je imel glavo razbito s tridimi predmeti. Eden izmed aretiranih štirih fantov iz vasi Veliki Podlog je že priznal, da je bil poleg, ko so Tomažina ubili. Pri preiskavi so sodelovali orožniki iz Kostanjevice. Uboj na Krškem polju je spet eden izmed krivičnih primerov posledice nesrečnega popivanja na Dolenjskem, saj se že nekateri 13 do 15-letni fantje ob nedeljah napijejo, razsajajo in se pretepejo.

Zbor mariborske umetniške srenje

Dr. šorli častni predsednik — Novi vodja dr. Snuderl

Maribor, 22. februara. V nedeljo dopoldne je bil pri Orlu redni občni zbor mariborske Umetniškega kluba, ki združuje književnike, likovne umetnike, gledališke igralce in gledališke kritike iz vsega področja bivše mariborske oblasti. Je to nekakšen mariborski »mali Penklub«, ki si je v teku svojega dosedanjega delovanja utrl pot in veljavo. Današnji občni zbor, na katerega so prispeli vsi vidni predstavniki omenjenih področij umetniškega ustvarjanja, je nudil zanimivo obeležje prave umetniške srenje, kjer se vsi problemi rešujejo pod vidom pristne boheemske dobrodušnosti.

Občni zbor je mesto odsotnega predsednika dr. Šorlija otvoril posledični podpredsednik dr. Makso Snuderl, ki je v izčrpnih izjavah zbral glavne rezultate lanskega klubovega delovanja. Omenjal je tri glavne postavke tega dela, proslavo Sorlijeve 60-letnice, prodorno uspehi umetnosti teden, ki je sicer precej razburil nemaloštevne uležance, ki so se pa medtem že pomirili, in pa novo revijo »Obzorja«, ki bo izhajala v Mariborski tiskarni in ki je nekakšno nadaljevanje »Piramide« pod novim uredniškim vodstvom prof. dr. V. Kraja in dr. Dornika. Omenjal je, da dosedajni predsednik dr. Šorli ne želi več biti predsednik, zato ga je občni zbor izvolil soglasno za častnega predsednika in častnega člana. Tudi se je dr. Snuderl zahvalil uprav-

niku Narodnega gledališča dr. Brenčiču za naklonjenost ter vneto sodelovanje ob priliki Umetnostnega tedna.

Stedili sta poročili tajnika prof. Jiraka in blagajnika prof. Kosa. Iz slednjega poročila je razvidno, da je izdal klub za nagrade ob priliki prvega Umetnostnega tedna v Mariboru znesek 22.000 din. Pri volitvah so bili soglasno izvoljeni v ožji odbor dr. Makso Snuderl za predsednika, Rudolf Golouh za podpredsednika, prof. Jirak za tajnika, prof. Kos za blagajnika. Širši odbor pa tvorijo poleg članov ožjega odbora še predstavniki posameznih strok. Pri slučajnostih se je sprožila misel organiziranja narodne galerije v Mariboru, pritegnitve gostov v klubovo področje, akcije za zgradnjo novega gledališkega poslopja, velike razstave vseh slovenskih likovnih umetnikov v Mariboru ter potrebnih klubovih prostorov, kjer naj bi bile klubovim članom na razpolago razne revije. S priručno zahvalo vsem navzočim je predsednik dr. Snuderl zaključil občni zbor.

Oni, ki mnogo vedo in veliko srede ter zaradi tega največje trpe na trdi stolici, naj pijejo dnevno po eno čašo naravnega »Franz-Josefova grenčice«, ki jo je treba prejeti nekoliko »sekrete«. Davno preizkušena »Franz-Josefova grenčice« se odlikuje po svojem zanesljivem učinkovanju, prijetni uporabi in se doblja povsod.

Up. reg. & tr. št. 255/35

Stroga sodba za sleparska naročila

Josip Turner in Anton Jevnikar pred sodniki

Ljubljana, 22. februara. Pred malim kazenskim senatom, v katerem sta pod predsedstvom s. o. s. Rajka Lederhase sodelovala gg. s. o. s. Brelih in Gorečan, sta se danes dopoldne zagovarjala trgovski zastopnik Josip Turner in trgovski pomočnik Anton Jevnikar, oba iz Ljubljane.

Obtožnica ju je dolžila, da sta lani v oktobru sporazumno izvalila od tovarnarja usnja Adolfa Mergenthalerja večjo količino usnja v skupni vrednosti 6.920 din pod pretezo, da je usnje naročila tvrdka Franc Erjavc, v katere imenu sta usnje telefonirno naročila in prevzela potem usnja za 8.549 din pod pretezo, da je kone naročila ista tvrdka. V novembru sta potem uspešno uporabila še enkrat ob tej priliki ime tvrdke Marjan Seunig. Naročila in prevzela sta 361 kg usnja v vrednosti 22.913 din. Kasneje sta nap'sala tudi lažno naročnico na ime čevljarja Zupančiča iz Trebnjega in hotela na podlagi tega izvaliti od trgovca Moskoviča usnje v

vrednosti 18.000 din. Poleg tega pa jima je obtožnica še očitala, da sta sporazumno hotela izvaliti 20.000 din na škodo trgovca Josipa Lavrica, ki je bil odsoten iz Ljubljane na ta način, da sta lažno v njegovo imenu odposlala v njegovo trgovino brzojavko z vsebino: »Pošljite blagajničarja hotela Miklič v zaprti kuverti 20.000 din. Bil okraden. Šef Lavrič. Obe zadnji prevari pa sta se jima ponesrečili.

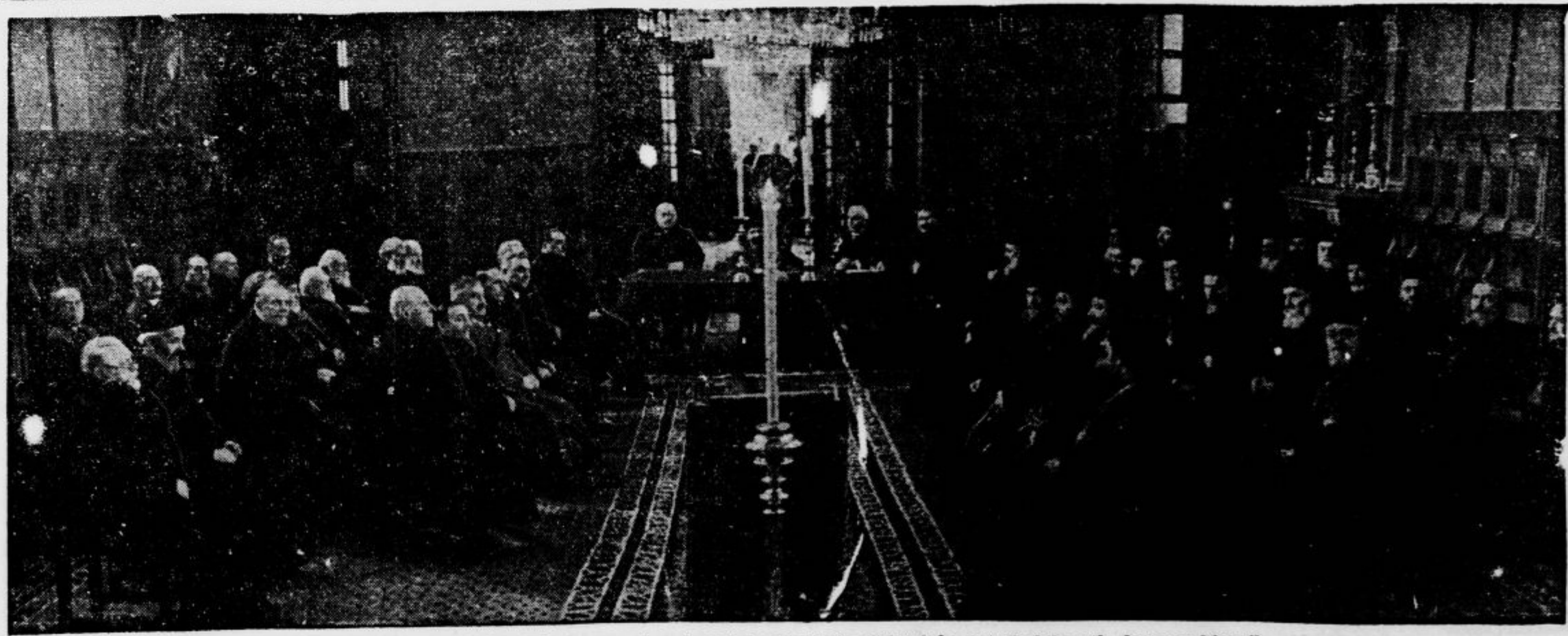
Oba obtožena sta že v preiskavi v skladu z izpovedbami priči in ugotovitvami oblastvenih poizvedb vsa pod obtožbo stavljenja dejanja priznala.

Kazenski senat je oba obsodil v smislu

Črnogorsko veselje

Izvolitev cetinskega metropolita dr. Gavril Dožića za patriarha pravoslavne cerkve je bila zlasti v Črni gori sprejeta z velikim veseljem in zadoščenjem, saj je novi patriarh črnogorski rojak in velja zaradi svojega poguma in poštovanja med svetovno vojno za narodnega junaka. Nazorno sliko radosti, s katero so Črnogorci sprejeli izvolitev, daje naslednje poročilo iz Nikšića, ki ga čitamo v »Politiku«:

»Vest o izvolitvi patriarha se je pričakovala v vsej Črni gori z največjim zanimanjem. Zato je poročilo, sprejeto ob 13. uri, da je g. dr. Dožić dobil večino glasov, zbudilo veliko senzacijo. Ker je tu dan bil v Nikšiću sejem, se je zbralo mnogo ljudi. Sreski načelnik g. Blažo Višnjak je stopil na trg in je v znak veselja petkrat ustrelil iz samokresa. Nato je nastalo splošno veselje in so streljali seljaki kakor meščani.«

Tako se volili patriarha v saborni cerkvi: na levi ministri in ostali delegati, desno arhierarji

Domače vesti

Pisatelji in prevajalci

Konec prejšnjega tedna smo brali v naših dnevnikih poročilo o izidu nagradnega tekmovanja, ki ga je za najboljša mladinska literarna dela razpisala Mladinska matiča. Svojim očem nismo mogli verjeti, pa je naposled le res, kar so oznanili objektivni kritiki: Naša uboga zemlja ni majhna na duhovnih dobrinah. V tej objavi smo čitali, da se je razpisano tekmovanje udeležilo triindvajset literatov. Prav globoko smo se zamislili pri onem odstavku te objave, ki izvenega kakor v odkritičnem obžalovanju, da so med poslanini študi dela, vredna tiskanja, ki pa jih je moral literarni odsek izločiti zaradi hude konkurence. To se pravi, da obžaluje, ker tudi teh del ne more in tudi ne sme natisniti.

In zdaj gre za nekaj prav zelo važnega, gre za našo čast in naš ponos. Ne, naša domovina ni rečna na duhovnem življenju, pač pa na spoštovanju samega sebe. Prevod za prevodom poplavlja naš trg. Prevajalci so domala izpodirili domača dela. In kako konkurirajo med seboj, kako se izpodirajo! Pred kratkim smo doživeli, da je izhajal en in isti roman sočasno v dnevniku in v posebni izdaji. Pravijo, da nimamo dovolj domače ali vsaj dobre produkcije. Ta trditve je ovrgena z že citirano objavo literarnega odseka Mladinske matice. Dočim je prevajanje v najhujšem razmahu, se naši domači avtorji love za priložnostnimi zaslužki iz roke v usta, ponujajo se za dnevno reportažo, povzdigujejo z vezane besede Schichtovo milo ter kujejo dimnikarskim mestom noveletna voščila. Zal ta nori rod, ki se ukvarja s prvim, ne izumreti, nego hoče živeti. Vrh vsega so med njimi tudi taki, ki se ne ponujajo napredni, ker jih je sram. Kot protest proti prevajalski maniji se je zdaj ustanovila nova založba Slovenska knjiga, ki hoče izdati samo izvirna domača dela. Bojimo pa se, da ne bi kot šibek novinec klenila pred hudo konkurenco prevajalcev in njihovih založnikov.

★

Tako se glasi pismo nekega književnika. Vselej ko je to značilen izraz odpora zoper prevode, začetak boja izvirnih pisateljev zoper prevajalce. Kaj nam bo prinesel ta boj? Kar je zdravega, to bo obveljalo, kakor vedno in povsod!

• Iz Legije koroških borev. Pozivu glavne odbora so se preteklo nedeljo odzvali številni bivši borci za našo severno mejo iz Trbiča in okolice, ki so sklenili ustanoviti krajevno organizacijo legije tudi v Trbiču, kjer so se takoj ob prevratu formirale prve prostovoljske čete ter zasedle Ljubeljski prelaz in kmalu nato tudi Borovlje z okolico pod vodstvom že pokojnega majorja Lavriča. Članski sestanki se je vršil ob številni udeležbi bivših borev, ki so z največjo napetostjo sledili izvirnemu poročilu podpredsednika Legije tov. Marušiča in tajnika Kristana, ki sta razložila namene organizacije, ki hoče izvojevati za vse bivše prostovoljne borec one pravice, ki jim po njihovem delu pripadajo. Zborovanja se je udeležil tudi nekdanji poveljnik trbiških prostovoljcev dr. Lojze Ude od Sv. Lenarta, ki je pozval tovariše, da se zavedajo resnosti današnjega časa ter obude v sebi in drugih ono zavest, ki nas je pred 19 leti privedla v prostovoljske čete v blagor naroda in države. Zborovanje je poteklo v znamenju neločljivega tovarštva, ki hoče v nepopolni organizaciji služiti narodu in državi, a se spominjati onih naših bratov in sestr, ki niso doživeli sreče biti pod krovom naše lepe domovine Jugoslavije. Z izvolitvijo odbora je bil zelo uspešen sestanek zaključen.

• Imenovanje. Prosvetno ministrstvo je imenovalo gđ. Marico Lukančevico iz Dravograd, alseventko višje strokovne šole v Beogradu, za strokovno učiteljico na drž. meščanski šoli v Kraljevi.

• Treznostni teden. ki je bil nameravan v decembru, pa se je preložil, bo od sobote 5. do sobote 11. marca. Po tem, ko so se ljudje predpostavili po mli volji naplesali in napili, naj pa v postu pride treznost do besede! S tem se slovenska javnost vnapredu opozarja in naproša, naj posveti temu tednu z njegovim važnim ciljem potrebno pozornost.

• Smrt uglednega moža. Na Lanišću pri Škofljici je umrl g. Alojz Javornik, mesar, gostilničar in posestnik. Uglednega moža so poznali nešteti ljubljanci, kakor je seveda tudi slovel daleč po dolinskem in to ne samo zaradi svojih poslovnih zvez, marveč še posebno zaradi svojega lepega značaja. Pokojnik je bil tip pravega slovenskega gostilničarja. Njegov pravi dom z gostilno in prostanim vrtom na Lanišću slovi že dolgo kot eno izmed najlepših in najlepših ljubljanskih meščanov. Na glasu je po solidni in dobri potrebi. Pa ne samo gostje, marveč tudi podpre potrebi so našli pri Javorniku že od nekdaj vedno odprto roko. Vzorni gospodar je bil kremenit, napreden narodnjak, nato je užival vseposlovnost v letu. Ko večnemu počitku ga bodo spremlili jutri ob 15. iz hiše žalosti na Lanišću št. 30 na pokopališču v Šmarju. Naj mu bo ohranjen let spomin, zahujajoči družini izrekamo odkritosrčno sožalje.

• Pri zaprtju in motnjah v prebavi vzemite jutraj za prazen želodec kozarec naravne Franc. Jožefove grenčice.

• Oblike in klobuke kemično čistiti, barva, plista in tika tovarna Jos. Reich.

• Notranjska v nacionalni radio-ur. O naravnih lepolah Notranjske bo drevi ob 19.30 po ljubljanski radio-postaji predaval novinar g. Ciril Kočevar. Opozorjamo na zanimivo predavanje, ki ima lep in dober namen — pomagati Notranjski do zasluženega slovesa.

• Smrtna nesreča povzročena s nenavadnim pogojem dela. V neki vasi pri Čupriji je 50-letni siromašni težak in znani vsežak za kopanje vodnjakov Miloslav Živković kopal vodnjak bogatemu kmetu Simi Joviću. Ko je prikopal do globine kakih 28 m, se je začela zemlja na vrhu vodnjaka, ki ni bil dovolj podprt, vdirati in nesrečnega težaka je kmalu zaglula. Nikogar ni bilo blizu, da bi siromaku pravočasno pomagal, a morda bi bila tudi vsaka, še tako hitra pomoč zaman. Nesrečni Miloslav ni storil strašne smrti samo zaradi nesrečnega naključja, temveč tudi zaradi nemogočega pogoja, pod katerim je prevzel delo. Z bogatim kmetom se je poridil, da bo dobil za vsak kubični meter odkopane zemlje 40 din, a to samo v primeru, če bo našel vodno žilo. Če vode ne najde, ne dobi nič, pa naj bi prekopal še toliko zemlje. Miloslav je kopal na raznih mestih, kopal je z vso vnamo in globoko, do vode pa ni prišel. Pri naglem in napornem delu seveda ni utegnil misliti na vse potrebne varnostne naprave in tudi materiala ni imel za to na razpolago. Tako je izdihnil, zakopan 28 m globoko.

• Spomin na zvesto avstrijske soldate. V Crni gori. Te dni bo minilo 20 let od strašnega divjaštva, ki so ga zagrešili Avstrijci v okupirani Crni gori v nikšičkem srezu. Njihovo divjanje spominja na dobo divjih Hunov in nikakor ne spada v začetek 20. veka. V Lukovu in Dragovolju je avstrijska soldateska pobila in postrelila v nekaj dneh 80 nedolžnih ljudi. V Nikšiću se je ustanovil odbor, ki to zdaj ob žalostni 20-letnici postavlja spomenik narodnim mučnikom in nedolžnim žrtvam avstrijske soldateske.

• Štirje ribiči so utonili. Od sobota je divjala na Primorju zelo močna burja. Parniki so se morali boriti z velikimi težavami in prometi z Rabom je bil precej časa popolnoma prekinjen. Neurje je zateklo na morju neko ribiško ladjo z Raba, v kateri je bilo 5 ribičev. Orkan je ladjo prevrnil in štirje ribiči so utonili, dočim se je peti rešil. Podrobnosti te katastrofe še niso znane, kakor se tudi ne va, kako je bilo z drugimi ribiški ladjami, ki jih je neurje zateklo na odprtem morju.

• Bosanceh bo poročil albanskega kralja. Obrede pri poroki albankega kralja Ahmeda Zoga z madžarsko grofico Aponyi bo izvršil multija Husein Čunić iz Budimpešte, ki pa je bosanski rojak. Doma je iz Bosanske Krajine in ima v svojem rojstnem kraju še mlajšega brata, več sorodnikov pa v Sarajevu. Duhni je nekakaj služboval kot islamski veroučitelj v neki vasi pri Trebinju, med vojno pa je služboval kot vojaški imam. Poznaje je bil na Dunaju predeljen vojnomu ministertvu kot referent za islamsko veroizpoved. Po prevratu se je iz Avstrije preselil na Madžarsko in v Budimpešti se je oženil ter organiziral islamsko cerkveno občino. Dobro pozna tudi Albanijo.

Senzacija!

Pri jutranji premieri vesele burke
USODNO SORODSTVO
Stan Laurel in Oliver Hardy
pokažemo kot dodatek v kinu Unionu

• Šest tednov že spi v sarajevskem predmestju mlada Hajrija. Žena nekega železniškega uslužbenca. Za kratek čas se zbudi vsak drugi ali tretji dan in takrat ji dajo malo tekoče hrane. Mlada žena je bila poprej zdrava in sveža, pred šestimi tedni pa je legla in zaspa. Več zdravnikov jo je že preiskalo, a se še ni moglo o njenem stanju ustvariti prave sode. Vsi sosedje so zvedba preprežani, da je mlada žena začarana.

• Ljubavno pismo je razkrinkalo nevarno tatinsko tolpo. V Plitvicah in v raznih krajih po Kordunu se je že precej časa udeleževala nevarna tatinska tolpa. Tatovi so kradli v trgovinah in potem tako spretno razpečavali svoj plen, da jim ni bilo mogoče priti do živega. Te dni pa je naključje razkrinkalo nevarno tolpo, katero so orožniki z zman zasledovali. Sredstvo naključja je bilo ljubavno pismo. Neka gospodinja v Rakovici je prejela pismo naslovljeno na dekle, ki pa je nekaj dni prej zapustila službo. Mislila, da pišejo bivši dekli njeni sorodniki. Pismo odprla in našla v njem med ljubzenskim zadrževanjem tudi namigavanje o nekih stvareh, ki so skrivne v samotni okolici cerkvi. Sumljivo pismo je bilo izročeno orožnikom, ki so z lahko razkrinkali tatinsko tolpo. Tatinska tolpa je bila skrivajše tatinskega blaga. Nepredvidni zaljubljenec pa je bil uslužbenec nekega trgovca s Plitvice. Član tatinske tolpe je bil tudi bivši občinski stražar iz Rakovice.

• Podlo izkoriščanje mladih deklet. V Bitolju so zaprli lastnika treh najbolj znanih nočnih lokalov zaradi podlega izkoriščanja mladih deklet. Iz neke vasi sta prišli pred tedni sestri Tadičevi v Nis ter iskali službo. Padli sta v roke nekemu agentu in ta ju je prodal v Bitolju lastniku nočnih lokalov. Sestri sta z drugimi sotrpinkami vred animirali pijane goste in gazda jima je obuhnil brano in stanovanje ter po 5 din zaslužila na dan. Plačal ni niti tega, pač pa trdi, da je moral za oblike svojih »deklet« plačati težke tisočake.

Lep dar: Zgodbe brez groze

Iz Ljubljane

• Danes bo komemoracija za prof. dr. Alfredom Šerkom. Slovensko zdravniško društvo vabi vse gg. zdravnike, kakor tudi široko javnost na komemoracijo za pok. prof. dr. Šerkom. Komemoracija bo danes ob 18. v zborniški dvorani univerze.

• Zahvala četnikov. Zahvaljujemo se vsem gg. zastopnikom oblasti, uglednim narodnim organizacijam, uglednim redakcijam »Jutrac« in »Slov. Narod«, ugledni godbi poštarijev, kakor vsem onim dobrotovcem, ki so tudi gmotno pripomogli k lepemu uspehu naše tradicionalne krstne slave. Z naravnim pozdravom: »Čuvajmo Jugoslavijo.« Udrženje četnikov, pododbor Ljubljana.

VSE kar potrebujete: voleno za obleke in plašče, svilo, šifon in vso manufakturno sploh, dobite res poceni pri

Brata VLAJ

WOLFOVA UL. 5.

• Ljudska univerza. Drevi bo predaval o tipih zločincev v moderni kriminalologiji univ. prof. Aleksander Makleov. Predavanje bo v mali dvorani Filharmoničnega društva na Kongresnem trgu. Pričetek ob 20. veloprost.

• Nakaznice za sedeže za predavanje »Češkoslovaška v vojni in miru«, ki bo v petek 25. t. m. ob 21. v kinu Union, se že dobijo pri blagajni kina Union. Kakor smo že omenili na tem mestu, to prireditelj obsegala poleg predavanj gg. konzula Miškovskega in pradednika dr. E. Stareta štiri kraše, deloma zvočne filme iz državnega življenja CSR.

• Boj z zajedalci na sadnem drevju in njih zatiranje s škropljenjem je naslov predavanja, ki ga bo imel pri podružnici SVD danes ob 19. višji ead nadzornik g. Martin Humek v dvorani mineraloškega instituta na univerzi. Velop vsakomur prost.

JUTRI VSI

NATAKARSKI PLES

V KAZINO

Jazz Negode — Plesno vodstvo Jenko
Pričetek ob 20. uri

• Društvo prijateljev humanistične gimnazije bo imelo svoj redni občni zbor v ponedeljek ob pol 18. na klasični gimnaziji v Ljubljani.

• Zveza gospodinj ponovi tečaj za krofe v petek 25. t. m. ob 9. in tečaj za majoneze in majonezne solate v ponedeljek 28. t. m. ob 9. Prijava vsaj dan pred tečajem v Gradšču 14/1.

• Nesreča pod avtomobilom. Včeraj dopoldne so pripeljali na kirurški oddelk 40-letno dinarjevo ženo Marijo Paradižovo s Smartinske ceste. Nedaleč od doma jo je povzročil neznan avtomobilist in ji prizadel precej hude poškodbe.

• Drevi izjemoma četnikov plesni tečaj Jenkove šole v Kazini nameste jutri, Vsi drugi tečaji redno do 24. marca.

prvi plastični film!

• Mezdni spor med brivskimi mojstri in pomočniki. Lani sta Združenje brivcev, frizerjev in kozmetikov in ljubljanska podružnica Zveze brivskih in frizerskih pomočnikov sklenila kolektivno pogodbo, ki je veljala leto dni, od novega leta dalje pa je odpovedila ob začetku vsakega meseca. Združenje brivcev se je poskušalo pravice in je dne 31. januarja z dogovorjenim terminom dveh mesecev odpovedalo pogodbo. Odpoved so brivski mojstri motivirali z dejstvom, da je kolektivna pogodba koristila samo nekaterim delojemalcem, delodajalcem je pa samo škodovala. Mojstri so upali, da bodo z izboljšanjem delovnega in meznega razmerja v dobrih meri zavirali šušmarstvo, v resnici pa se je po njihovem mnenju zadnji čas razpisalo še bolj. Podružnica brivskih in frizerskih pomočnikov sklene s tem v zvezi zborovanja, ki bo v petek ob 20. v mali dvorani Delavske zbornice.

Kurentova vesela noč

Tabor — 26. febr. 1938

• Lov na brezdence in brezdomce. Včeraj je policija priredila obsežno racijo na pohajate, prosjake in priloznostne iskalce nedovoljene sroče, kakršnih se dandanes po takem zmerom na stopni po Ljubljani. Uniformirani policisti in civilni agente so bili ves dan na nogah in že do polnočja je bilo aretiranih okrog 40 ljudi. Te racije imajo v enaki meri namen, prebrskati najskrivnejše kotičke najnižjega dela naše družbe, ali se morda ne skrivajo po njih kakšni že dolgo zasledovani tatovi, vlomilci in razbojniki, hkrati pa kolikor mogoče iztrebiti iz mesta nezahvalne goste. Med aretiranci ni bilo ljudi, ki bi utegnili intenzivne zanimati kriminalni oddelk. Bili so po večini moški in ženske, ki niso mogli točno navesti, od česa žive in kam hodijo spat, a bilo jih je tudi nekaj med njimi, ki jim je bilo že nekajkrat prepovedano bivanje v Ljubljani, pa se zmerom iznova vračajo vanjo.

Tudi Vi, gospa, boste priporočali
VISETIL
TRIKO PERILO
kakor hitro ga le enkrat oblečete

• Otroški ringaraja pod geslom »deca za decos« priredi Atena na pustno nedeljo popoldne v Kazini. Maske dobrodošle! Raj e cvetlični mali, Sneguljica in škratje in še mnogo drugih presenečenj za naše male! Priide!

• Obveščeni smo, da se bo princ Karneval ustavljal na pustni tork v Sokolekem domu v Šiški. Posetili bo v vsem svojem alaju veliki maskeradni ples. Vljudo vabi vse lepe in srčkane mame, da ga posetijo. Uro sprejema bo naznanil pravočasno.

THEA VON HARBOU: I. del
»Indijske nagrobne spomenike« — v nemškem velfilmu
KINO MATICA

Ešnapurski tiger

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

• Natakari hočejo biti enkrat v letu gostitelji. Natakari se roče z drugo besedo tudi gostiteljski nameščenici, to se pravi, njih služba je v tem, da strežijo v gostinskih obratih. Vsek natakari skriva na dnu srca svoj nabolji živi sen, da bi nekoč sam postal kavarnar ali restavrat, a samo izbranim med njimi se posreči, iz sanj napraviti resnico. Slehernemu izmed njih pa je vendarle dano, da se vsaj en večer v letu iz strežnika prevzame v gostiteljstvo. To je vsakoletni natakarski ples, ki bo letos na debeli četrtki, 24. februarja, v veliki dvorani Kazine in kategera pokroviteljstvo je prevzel predsednik Zveze združenja gostiteljskih obiri restavratir Ciril Maicen. Skoraj slednji občan je bolj ali manj stalen gost gostilne, restavracije, kavarne, vsakdo je leto in dan deležen njihove ljubazne postrežbe, pa bi bilo prav, da se v četrtki odzove tudi njihovem vabilu in pride pogledat, kakšen bo ta mladi rod naše gostinske stroke kot gostitelj in domaćin. Čisti dohodek prireditve je namenjen brezposelnim in onemoglim članom Zveze gostiteljskih nameščenic, pa je stvar v resnici še dvakrat vredna priporočila.

Danes neprekinjeno ZADNJKIKRAT!

Najlepši, najrazkošnejši evropski film dunajske produkcije!

PREMIERA

V gl. vl. igra in poje slovita švedinja

ZARAH LEANDER

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri je zadnja možnost videti ta spored!

Kino Union. Tel. 22-21

• Letošnje pustno soboto bomo praznovali v znamenju »Kurentove vesele noči« na Taboru. Tradicionalna maskarada Sokola I. bo letos nadvse zanimiva. Vrše se že velike priprave. Dekoracija dvorane bo tako peštra, da nam bo vse okolge naredilo vtis, da se sučemo v popolnoma novem svetu. Prijava mask se množe, dasti niso obvezne. Vstopnina: za maske 10 din, ostali 15. din. Dostojna maska, lep vtis!

• Za »Slavčev maskerado« vlada splošno zanimanje. Kdo bi se temu čutil? Saj bo to prva letošnja prireditev, na kateri se bo vsak udeleženec res prijetno in neprisljano zabaval tar preživel lep večer s princem Karnevalom v družbi lepih mask, ki že najavlja svojo udeležbo. Kakor smo že poročali, se »Slavčev« prireditveni odbor močno trudi, da bo našel na svoji maskeradi vsem kar največ radosti, veselja in užitka. Obveščeni pa smo bili, da je princ Karneval stavil na svoj program tudi nagradno tekmovanje maskiranih in nemaskiranih dan. Njih kavalirji bodo s poklonjenimi jim nagelini oddolili, katere prejmejo nagrade za čim več prejetih cvetlic. Razpisane so kar štiri nagrade. Tudi to je znak, da se bo princ Karneval

• Dijaški kuhinji v Celju je daroval g. Leopold Selšek, ravnatelj I. hrvaške štedionice v Celju, 100 din namesto cvetja na krsto g. dr. Mana Dereanija.

Iz Maribora

• Rezervni oficirji mariborske garnizije imajo nocoj v prostorih Ljudske univerze v Mariboru obvezno predavanje.

• Iz davčne uprave. Stranke, ki so izročile davčni upravi za mesto Maribor stare obveznice 7% investicijskega posojla v zamenjavo v času do 11. t. m., se vabijo da dvignejo pri tej upravi nove obveznice osebno proti priznanici in oddaji ustreznih izvirnih reversov in sicer v času od 8. do 12. ure.

• Uspešno delo ljubuških Sokolov. Tudi je bil redni občni zbor mariborke delujočega Sokolskega društva v Ljubuških. Društvo je mariborke delovalo, imelo je več lepo uspešnih prireditev. Društveno premoženje izhaja nad 140.000 din. Sokolski dom je bil ob prireditvah vedno nabito poln. Tople pohvalne besede je spregovoril župan odposlanec br. C. Hočevar. Pri volitvah so bili izvoljeni: A. Turnšek, starosta, A. Godec, podstarosta, Jožef Ajd, načelnik, Jože Kalitš in Vito Erbežnik, podnačelnik, Sonja Robičeva, načelnica, Fanika Velcer in Zvezdana Pegan, podnačelnici, Marija Godec, prveštarica, Filip Podgornik, tajnik in matrkar, Karol Babič, blagajnik, Jože Kralj, gospodar, Dr. Zorec iz Ruš, društveni zdravnik, Robič Jul. ml. narodno obrambni referent, A. Godec, soc. referent, Herman Held knjižničar in Zmaga Podgornik, Odborniki: Jank, Kapun, Šfiljgo, Gabrček, Pavla Robič, Jože in Ivan Vernik, Marko Pegan, Kolmanič, Šumandl, Tancer in Jože Zupanič.

• Odbor za propagando pogozdovanja. Včeraj je bila v sejni dvorani sreskega načelstva za Maribor levi breg ustanovna seja sreskega odbora za propagando pogozdovanja. Udeležili so se delegati vseh zainteresiranih korporacij in ustanov iz obeh mariborskih srezov. Sejo je otvoril sreski načelnik sresa Maribor desni breg Eiletz. O namenu in pomenu tega odbora ter o njegovem pravilniku je podal poročilo inž. Miklavžič, ki je v svojih izjavah podčrtal pomen pogozdovanja za šolsko mladino, ter sodelovanje vojaštva in odraslih državljanov. Pri debati so se oglasili k besedi dr. Urbas, Vauda, Mohorko in drugi. Pri volitvah je bil izvoljen naslednji delovni odbor za propagando pogozdovanja: predsednik inž. Lenarčič, podpredsednik inž. Cirmfeld, ravnatelj vinarske šole v Mariboru Josip Priol, zastopnik poveljstva mesta, tajnik inž. Miklavžič v širši odbor pa so delegirani kot zastopniki iz posameznih društev in ustanov inž. Sofošek kot urednik »Gozdarskega vestnika«, višji veterinarski svetnik Pirnat, prof. Baš, učitelj Petrun župan Urbas.

• V studenški Ljudski univerzi predava drevi ob 19. primarij dr. Vladimir Brezovnik o pomenu kirurgije na polju plastike in kozmetike ter o nadomeščanju izgubljenih delov telesa. Skioptične slike. Brez vstopnine.

• Ekonomski tečaj Ljudske univerze se nadaljuje nocoj s predavanjem o valutarnem vprašanju, ki ga ima urednik »Narodne banke« g. Franjo Tavčar v posloju Trgovske akademije na Zrinjskega trgu.

• Z delovnega trga. Borza dela sporoča, da so vse dodatne podpore za brezposelne v smislu sklepa upravnega odbora v Ljubljani, z dne 18. t. m., ukinjene.

• Opozorjamo na nocojšnjo premiero »Trubadurja«, s pričetkom točno ob 20., na kar se obiskovalci opozarjajo zaradi pravočasne nabave vstopnic.

Iz Ptujja

• Prireditelj slovenskega teniškega kluba je bila preteklo soboto zvečer v vseh prostorih Narodnega doma. Veljala je za »katarinski sejem« in se je udeležila kot letošnja najljepša prireditev. Okras je izvršil slikar mariborskega gledališča gosp. Usar, enako učinkovito je razsvetljevalo aranziral Branko Lenart, manifest glade katarinskega sejma pa je kot aranzirer plesov prečital g. Spat. Prišlo so številne maske, posebno odobravanje pa je žela skupina srčkov, ki jih je privedla jur. Klara Senčarjeva. Za najlepšo masko je bila izvoljena gospa Milena Zupantičeva.

• Sreski odbor društva Rdečega križa v Ptujju vabi vse žlane na redno letno skupščino, ki bo v nedeljo 27. t. m. ob pol 11. predprijede v deski ljudski šoli v Ptujju. I. nadstropje. V primeru neudeležnosti bo pol ure pozneje skupščina ob vsakem številu udeležencev. Osebnost se vabila ne bodo razpošiljala.

• Ptujski šahovski klub je odigral v nedeljo 20. t. m. prvenstveno tekmo s šahovskim klubom »Gaberjec«. Ptujski šahovski klub je zmagal po težkem boju z rezultatom 5:3.

• Dramsko društvo v Ptujju priredi v petek 25. t. m. ob 20. veseloigro v 3 dejanjih »Zakoni stavkajo«. Režiser Borko Jože. Prodaja vstopnic v Glavni zalogi tobaka.

• V gozdu obstrležen, z nožem zaboden. 20letni Janez Zelenko iz Podvinčev je pomagal pri posestniku Francu Čehu luščiti bučnice. Seje proti tretji uri jutraj se je vračal domov. Sel je skozi gozd, ko ga je nenadno nekdo obstrlel. Zelenko so z močno poškodovanimi nogami prepeljali v ptujsko bolnišnico. Pravi, da ga je nekdo obstrlel iz ljubosumnosti. 28-letni viničar France Kramberger iz Črmljenšaka je te dni imel furovž in je povabil tudi svaka Jakoba Holca. Okrog polnoči sta se svaka nekoliko sporekla in je Holc z nožem zabodel Krambergerja v prsi. Krambergerja so prepeljali v bolnišnico.

Iz Litije

V soboto 26. t. m. v Litijo!

MAŠKERADA
POD MARELO

Žrebanje državne razredne loterije

Žrebanje 18. februarja 1938.

Din 8.000.— št.: 15.755,
Din 1.000.— št.: 5.881, 5.885, 15.741, 15.775, 17.425, 33.002, 44.790, 46.161;
46.164, 46.169, 46.171, 53.061, 53.070, 53.085, 62.039, 95.714,
95.764, 95.783.

Žrebanje 19. februarja 1938.

Din 3.000.— št.: 62.055,
Din 1.000.— št.: 5.829, 10.859, 10.876, 10.899, 15.706, 15.728, 15.762, 15.787,
17.410, 24.846, 46.105, 46.110, 46.137, 53.024, 53.091, 62.095,
95.777.

ZADRUŽNA HRANILNICA, LJUBLJANA.
Dalmatinova ulica 6

Gospodarstvo

Slovenija ima največ kmečkih gozdov in najmanj orne zemlje

Statistični letopis za leto 1936. prinaša med drugim zanimivo statistiko o velikosti kmečkih posestev, o lastništvu, o vrsti kultur, o stanju živine itd., in sicer na podlagi štetja kmetijskih gospodarstev, ki je bilo izvedeno 31. marca 1931 skupaj z ljudskim štetjem. Podatki iz te obsežne statistike nam nudijo zanimiv vpogled v posamezne razmere v naši državi, kakor tudi ločeno v posameznih banovinah.

V vsej državi je 1.985.725 kmečkih posestev, od tega v dravski banovini 154.628. Vsa ta posestva merijo skupaj 10.65 milijona hektarov, od tega pa odpade na posestva v dravski banovini 1.28 milijona hektarov. Na dravsko banovino odpade nekaj manj nego 7% skupnega števila kmečkih posestev in 12% skupne površine. Odstotek, ki odpade na Slovenijo po površini, je torej razmeroma velik, kar bi na prvi pogled upravičevalo sodbu, da je povprečen obseg kmečkih posestev v dravski banovini večji nego znanša povprečje za vso državo. Podrobnejša analiza števil, ki nam nudi docela drugačno sliko. Upoštevati je najprej dejstvo, da je zemlja v Sloveniji neprimerno manj rodovitna, kakor na primer zemlja v Vojvodini. Še važnejša je okolnost, da predstavljajo kmečki gozdovi v dravski banovini znaten del skupne površine posestev in da je površina teh gozdov, kakor bomo pozneje videli, celo večja nego skupna površina orne zemlje in travnikov. V drugih banovinah pa imajo gozdovi pri kmečkih posestvih podoben pomen, ker so gozdovi predvsem last države in imovinskih občin. Precej drugačno sliko dobimo torej, če upoštevamo le površino kmečkih posestev brez gozdov. Zanimljivo pa se držimo uradnih številk.

Po velikosti posameznih posestev se skupno število kmečkih posestev razdeli takole:

posestva	Slovenija	vsa država
do 2 ha	51.137 33,0%	671.865 33,8%
2 do 5 ha	37.655 24,4%	676.284 34,0%
5 do 10 ha	28.832 18,7%	407.237 20,5%
10 do 20 ha	24.470 15,8%	174.088 8,8%
20 do 50 ha	10.755 7,0%	49.314 2,5%
preko 50 ha	1.749 1,1%	6.957 0,4%

Skoro eno tretjino kmečkih posestev predstavljajo v dravski banovini kakor tudi v vsej državi najmanjša posestva do 2 ha.

Tu prav za prav po večini ne gre za kmečka posestva, kajti posestvo, ki ima manj nego 2 ha nikakor ne more preživljati niti majhne kmečke družine. Lastniki teh posestev so po večini zaposleni v drugih poklicih in obdelujejo svoje malo posestvo le kot postranski posel. To so podeželski mali obrtniki, delavci ali železničarji, ki imajo hišo z vrtom in eno ali dve njivi itd.

Posestev od 2 do 5 ha imamo v dravski banovini relativno manj nego v vsej državi, relativno več pa imamo posestev od 5 do 50 ha. To pa v resnici niso večja posestva, ker odpade, kakor rečeno znaten del površine teh posestev na gozdove.

Drugačnja je razdelitev čezvzemno za podlago skupno površino posestev v posameznih kategorijah. V tem primeru dobimo naslednjo sliko (površina je izražena v tisočih hektarjev):

Slovenija	vsa država
do 2 ha	43 3,5%
2 — 5 ha	126 9,8%
5 — 10 ha	208 16,2%
10 — 20 ha	344 26,9%
20 — 50 ha	307 24,0%
preko 50 ha	251 19,6%

Posestva do 2 ha predstavljajo v dravski banovini komaj 3,5% skupne površine, čeprav gre tu za 14% vseh posestnikov. Na posestva preko 50 ha pa odpade skoro 20% celotne površine (v vsej državi nekaj manj nego 10%). Tu gre predvsem za gozdno velesposost, ki pa je bila pred leti v zvezi z razlastitvijo gozdne velespososti znatno reducirana. Prihodnja statistika bo prinesla v tem pogledu znatno spremembo.

Na kmečka posestva od 2 do 50 ha odpade 77% vse površine kmečkih posestev. Pri tem pa je značilno, da so pri posestvih od 10 do 50 ha odstotki za dravsko banovino večji nego za ostalo državo. Tudi v

tem primeru moramo iskati vzrok le v gozdni posesti.

Gozdovi predstavljajo 41,5% vse površine kmečkih posestev v Sloveniji

Kakor smo že v uvodu omenili, nam podrobnejša analiza števil nudi drugačno sliko o posestnih razmerah v dravski banovini. Relativno znatno povprečje površine posestev nastane zaradi tega, ker ima Slovenija od vseh banovin največ kmečke gozdne posesti. Od skupne površine kmečkih posestev odpade v naši banovini manj nego 41,5% na gozdno posest, medtem ko je v ostalih banovinah ta odstotek neprimerno manjši in znaša v zetski banovini 17,9%, v moravski 16,9%, v vrbski 13,1%, v savski 12,6%, v drinski 12,5%, v primorski 10,4%, v vardarski 10,3%, v dunavski 3,5%. Ker je v ostali državi gozdna posest po večini last države ali imovinskih občin in ti gozdovi v gozdnih statistiki niso upoštevani, zato odpade od skupne površine kmečke gozdne posesti v naši državi, ki znaša 1.581.000 ha, več nego ena tretjina na dravsko banovino, namreč 531.000 ha. Od te kmečke gozdne posesti v dravski banovini pa odpade zopet navzlic gozdnim velesposostvom skoro 70% na kmečka posestva do 50 ha. V teh številkah se zrcali najbolj struktura kmetijskega gospodarstva v Sloveniji, ki je v veliki meri odvisno od dohodkov iz gozdov.

Kakor ima na eni strani Slovenija največ kmečke gozdne posesti, tako imajo na drugi strani slovenski kmečki posestniki najmanj za intenzivno kmetijsko gospodarstvo sposobne zemlje, kajti od celotne površine kmečkih posestev odpade v dravski banovini na njive, travnike, vrtove, vinograde in sadovnjake le 45,5% celotne površine, v primorski banovini 54,4%, v zetski 55,6%, v drinski 61,2%, v moravski 67,7%, v vrbski 76,1%, v vardarski 79,3%, v savski 79,5% in v dunavski 91,5%. Odstotek, ki odpade na njive, travnike, vrtove, vinograde in sadovnjake je torej v dravski banovini zaradi znatne gozdne površine celo manjši nego v krški primorski in zetski banovini.

Same orne zemlje ima dravška banovina le 22,6% celotne površine kmečkih posestev (zetska 30,4, primorska 31,8, drinska 44,6, moravska 50,7, vrbska 53,2, savska 56,0, vardarska 69,5, in dunavska 82,0%). Na travnike odpade v dravski banovini 18,2% celotne površine kmečkih posestev (v zetski 21,2%, v dunavski za 5%), na pašnike 10,5%, na vinograde 1,9% (v primorski banovini 7,0%), na sadovnjake 1,6%, na vrtove 1,2% in na nerodovito zemljo 2,2%. Površina vinogradov je največja v dunavski banovini, kjer znaša skoro 43.000 ha, v savski banovini znaša 39.000 ha, v primorski 31.000 ha, v dravski 24.000 ha, v moravski 23.000 ha in v vardarski 11.000 ha.

Posestva od 2 do 50 ha

Posestev od 2 do 50 ha, t. j. manjših in srednjih kmečkih posestev je v naši državi 1.307.000 in znaša povprečna površina posestva 6,8 ha; v dravski banovini pa je 102.000 takih posestev, ki znaša povprečna površina posestva 9,6 ha. Povprečje površine teh posestev je torej v dravski banovini večje nego v vsej državi.

Če pa izvajamo le za intenzivno izkoriščanje sposobno zemljo (njive, travnike, vrtove, vinograde in sadovnjake), pa vidimo, da imajo mali in srednji kmečki posestniki, ki jih je v Sloveniji 102.000, le 499.000 ha take za intenzivno izkoriščanje sposobne zemlje. Na enega posestnika pa odpade povprečno 4,9 ha, med tem ko znaša to povprečje v vsej državi 5,1 ha. Povprečni slovenski kmet ima torej manj za intenzivno izkoriščanje sposobne zemlje, nego povprečni kmet v Jugoslaviji. Pri tem pa je treba še upoštevati ogromno razliko med plodnostjo zemlje v dravski banovini in plodnostjo zemlje v savski ali dunavski banovini ter v nekaterih drugih predelih naše države. Iz vsega tega sledi, da ima slovenski kmet navzlic razmeroma večjemu povprečnemu obsegu posestev le malo za intenzivno kmetijsko izkoriščanje sposobne zemlje.

Beg mikrobov.

Roparski roman? Roparski ni, vendar ni romane in podobna ta zadeva, kajti mikrobi (bakterije) so povsod. Tudi v uših med zobmi. Saj kar prežijo na ugodno priliko, da bi uničili zobe. Redna nega zob s Chlorodontom prežene mikrobe iz ust. Toda le stalna nega varuje zobe pokvara. Chlorodont zjutraj — Chlorodont predvsem zvečer! Potem ostanje zobje zdravi! Domači proizvod.

meljli potrebo ustanovitve zavetišča za onemogle trgovce v Ljubljani. Sredstva za uresničitev tega načrta naj bi se dobila z novim načinom pobiranja doklad za združenje. V bodoče se doklada ne bo več pobirala na podlagi odmerjenega osnovnega davka pridobnine, temveč se bo spoznavalo v okviru sekcij določila za vsakega člana posebej glede na obseg obrata in na druge okolnosti. Predlog za spremembo načina pobiranja doklad je bil sprejet z veliko večino in je proti glasovalo le nekaj članov. Z odobravanjem je občni zbor vzel na znanje, da sta ljubljanska trgovca Sarabon in Verlič žrtvovala večje zneske za ustanovitev zavetišča za onemogle trgovce.

Načelnik šolskega odbora g. Anton Verlič je izbrano poročal o zgodovini in delovanju trgovske nadaljevalne šole, g. Stanjo Florjanc pa o sanaciji Trgovskega doma, ki je sedaj popolna last združenja. Dolg Trgovskega doma se je zmanjšal od 3,6 na 1,6 milijona din in se izdatki za obresti in odplačilo sedaj v celoti krijejo z donosom najemnin. Po poročilu o stanovskem glasilu »Trgovskem listu«, ki ga je podal g. Dominik Čebin, se je razvila debata o samostojnem predlogu g. Kolška da se zniža solnina za vajece od 500 na 300 din letno. Podpredsednik g. Golob je priznal upravičenost zahteve po znižanju, vendar je predlagal znižanje le na 400 din, kar je bilo pozneje tudi sprejeto.

Ob zaključku je g. Anton Verlič prosil navzočega zastopnika mestne občine, da bi pri županu posreloval za večjo podporo za šolo, ki ji mora trgovstvo samo vzdrževati. Mestna občina prispeva samo stroške za kurjavo. Trgovstvo lahko upravičeno zahteva večjo podporo, saj pobere za mestno občino na leto za okrog 23 milijonov din na trošarinah. Malenkostna je tudi podpora banovine. Predlagal je tudi, da skupščina povzame vlogo, naj zapre mejo za nezakežene doseljence iz tujine glede na židovsko nevarnost. Ob zaključku je g. Stane Vidmar čestital upravi k uspešnemu delu.

Avstrijski šiling

Ze včeraj smo poročali o popuščanju avstrijskega šilinga na mednarodnih deviznih tržiščih v zvezi z najnovejšimi notranjipolitimi spremembami v Avstriji. Verjetno je namreč, da si išče avstrijski židovski kapital zaradi sigurnosti zatočišče v inozemstvu. Na mednarodnih borzah je nazadovol predvsem tečaj za avstrijske bankovce, medtem ko je ostal tečaj za svobodno devizo Dunaj nespremenjen. Tečaj za bankovce je v Curihu popustil od 81,50 na 76 v ponedeljek, včeraj pa je ponovno popustil na 73, tako da znaša celotni padec preko 10%. Na naših borzah je klirinški šiling nazadovol od 8,70 na okrog 8,30 v ponedeljek, danes pa je prišlo do prometa na beograjski borzi po 8,17 in deloma celo nekoliko nižje.

Kakor poročajo iz Beograda, je bilo pri nedavnih pogajanjih na Dunaju dogovorjeno, da bo od 1. marca ko stopi v veljavo novi plačilni sporazum z Avstrijo, naša Narodna banka držala tečaj šilinga v določenem okviru. Na Dunaju je bilo postavljeno načelo, da klirinški šiling pri nas ne sme pasti izpod 18,17. Ta meja je bila včeraj dosežena na beograjski borzi in torej ni verjetno, da bi tečaj nadalje popuščal. Narodna banka se je obvezala, da ne bo dopustila dvig šilinga pod 8,60 do 8,70. Avstrijska delegacija je pri pogajanjih izrazila željo, da šiling v Jugoslaviji ne bi previsoko notiral, kajti visok tečaj šilinga ovira avstrijski izvoz v Jugoslavijo. Pri nižjem tečaju pa smatra Avstrija, da ji bo mogoče povečati izvoz za okrog 15%.

Poročali smo že, da je bil dosežen sporazum glede izvoza koruze proti plačilu v kliringu pod pogojem, da nam Avstrija prizna preferenčne ugodnosti. Pri normalnem tečaju šilinga bo lahko Avstrija pri nas kupila proti plačilu v kliringu 800 vagonov koruze mesečno, če bi tečaj šilinga padel izpod 8,17 pa samo 200 vagonov. Vprašanje izvoza pšenice je bilo odloženo, ker do nove letine nimamo na razpolago pšenice za izvoz.

Dosežen je bil tudi sporazum glede povečanja turističnega prometa in bodo v bodoče avstrijski turisti, ki pridejo k nam, uživali posebne ugodnosti, ker jim bo Narodna banka odkupila šilinge po višjem tečaju. V ta namen bo Narodna banka porabila neke finančne terjatve, ki jih ima v Avstriji. Glede same klirinške pogodbe še niso znane podrobnosti, vendar ne bo večjih sprememb. Tudi v bodoče se bo plačilni promet vrtil na podlagi privatnega klirina s prodajo šilingov na borzi. Plačilni promet je bil doslej urejen na podlagi avtonomnih predpisov obeh držav, v bodoče pa bo urejen s sporazumom, ki dejansko le sankcionira obstoječe stanje.

Zborovanje obrtniških združenj v Mariboru

Na poziv mariborske poslovne obrtnopospevalnega zavoda so 21. t. m. zborovali v Mariboru zastopniki obrtniških združenj mariborskega okrožja. Razpravljali so o načrtu ministrstva za trgovino in industrijo za spremembo obrtnega zakona, in o pozivu zborniškega zavoda za pospeševanje obrta k sodelovanju na mednarodni obrtniški razstavi v Berlinu. Zborovanje, ki ga je vodil predsednik poslovne obrtniške zbornice za TOI Bureš Branko, je trajalo od 9. do 14. ure. Poročila o obeh točkah je podal obrtnozdružni nadzornik g. Založnik Z izrednim zanimanjem so navzoči obravnavali prvo točko. V vseh sklepih so bili docela složni. Važne predloge je obrtniško stavilo med drugim v zadevah omejevanja kontrole združenj nad vzgojo vajecev, glede obrtnega dela v kaznivih, učinkovitega zatiranja neupravičenega izvrševanja obrti, obveznega obiskovanja obrtnih nadaljevalnih šol olajšav v stavbnih obrtnih pravah ustanavljanja podružničnih obratov in spremembe preostrih socialnih določb obrtnega zakona. Posebno odločno zavrača obrtniško mariborskega okrožja v načrtu predvideno reorganizacijo obrtniških združenj in popolno izločitev obveznih vzemih

Vaš otročiček bo vesel

Drobni in nežni zobki otrokovi so preslaabi, da bi mogli odgrizniti košček navadne čokolade. Ali naj zato ostane mali otrok brez dobre prehrane? Dajte mu novo čokolado Strato, ki je vsled malih luknjic, ki jih ima v sebi, lažje prebavljiva, mehka in krhka! Strato čokolada nudi večji in trajnejši užitek. Dobite jo v vsaki boljši trgovini.

MIRIM kraljica čokolade

organizacij. Obrtniško zahteva za primer, da bi te določbe ostale v načrtu, takojšnji ustanovitev zveze združenj po društvenem zakonu in eksponiranje Zbornice za mariborsko in celjsko okrožje. Zborovanju so prisostvovali tudi mestni obrtni referent dr. Senekovič, svetnik zbornice Sojt in predsednik okrožnega odbora Novak.

Borze

22. februarja

Na ljubljanski borzi so danes avstrijski šilingi v privatnem kliringu znova popustili na 8,25. V zagrebškem privatnem kliringu so se nudili po 8,25 (v Beogradu je bil promet po 8,1686), nadalje je bil promet v grških bonih po 28,75 in v angleških funtih po 238. Nemški klirinški čelid stanejo v Ljubljani 14,38, v Beogradu 14,3969 in v Zagrebu 14,37. Odnosno za konec marca 14,3250 in za 15. april 14,35. Na zagrebškem efektivnem tržišču je tendenca v državnih papirjih nekoliko popustila in je vojna škoda notirala 453 — 455 (v Beogradu 454 — 455), do zaključka pa je prišlo le v delnicah Trboveljske po 230.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2400,91 — 2415,51 Berlin 1734,03 — 1747,90, Bruselj 729,19 — 734,26, Curih 996,45 — 1003,52, London 214,91 — 216,97, New York 4258,51 — 4294,82, Pariz 140,66 — 142,10, Praga 150,83 — 151,93, Trst 225,05 — 228,13.

Curih. Beograd 19, Pariz 14,13, London 21,59375, New York 430,625, Bruselj 73,17, Milan 22,66, Amsterdam 240,8250, Berlin 174,10, Dunaj 73, Stockholm 111,30, Oslo 108,50, København 96,40, Pariz 15,14, Varšava 84,70, Budimpešta 86,25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 453 — 455, 4% agrarne 59 — 61, 4%

Župan iz Tržišča je izginil V pisnih sporoča, da se ne vrne več

Tržišče na Dolenjskem, 20. februarja. Župana naše občine Alojzija Borštnarja, posestnika iz Tržišča, pogrešajo še več dni. Po vsej občini in tudi po okoliških vaseh govore ljudje samo o tem. Pretekli tetrtek je odpotoval v Ljubljano in rekel, da gre tja po občinskih poslih. Do danes se ni več vrnil, pač pa je občinski tajnik včeraj prejel od njega pismo, v katerem mu župan sporoča, da ne pride več domov. Slična pisma so dobili tudi še nekateri drugi. Razumljivo je, da so ta sporočila razburjenje ljudi še povečala. Župan je sam vodil

severne agrarne 59 — 61, 6% begluške 89 den., 6% dalm. agrarne 88 — 90, 7% invest. 97 — 100, 7% Drž. hip. banka 99 — 101, 7% Blair 90 — 93, 8% Blair 95 — 99; delnice: PAB 220 — 225, Trboveljska 230 — 235, Gutmann 53 — 60, Sečerača Osiček 125 — 150, Dubrovačka 400 den., Oceania 600 den., Jadranka 605 den.

Beograd. Vojna škoda 454 — 455, 4% agrarne 61 bl., 6% begluške 89,75 — 90,50 (90,50), 6% dalm. agrarne 88,75 — 89,25 (89,25), 7% Drž. hip. banka 99 bl., 7% Blair 91,50 den., 8% Blair 98 bl., Narodna banka 8780 bl., PAB 229 bl.

Blagovna tržišča

2170

+ Novosadska blagovna borza (t. m.). Tendence stalna. — Pšenica: (78 — 79 kg) baška 178 — 180; sremška 177 — 179; baška poljska 179 — 181, slavonska 178 — 180; koruza baška 90 — 92, banatska 89 — 91; baška nova sušena 103 — 105, Oves: baški 132 — 134; sremški 133 — 135, slavonski 136 — 138; Ječmen: baški in sremški 63/64 kg 142,50 — 145, Moka: baška in sremška »Og« in »Ogg« 272,50 — 282,50; »2« 252,50 — 262,50; »3« 232,50 — 242,50; »4« 212,50 — 222,50; »5« 182,50 — 192,50; »6« 125 — 130; Otrubi: baški in sremški v vrečah 98 — 100; Fižol: baški in sremški 208 — 205.

+ Budimpeštanska termična borza (22. t. m.). Tendence prijazna. Kozuza: za maj 13,06 — 13,08.

BOMBAZ

+ Liverpool, 21. februarja. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za februar 5,01, (prejšnji dan 4,99), za maj 5,10 (5,07), za sept. 5,20 (5,17).

+ New York, 21. februarja. Tendence stalna. Zaključni tečaj: za mare 9,13 (9,00), za maj 9,24 (9,10).

Proračunska seja celjskega mestnega sveta

Pobiranje kanalske naklade — Kanalizacijska dela v Gaberju — Novi občinski proračun je za 1.538.056 din višji od sedanjega — Izredni proračun za javna dela znaša 1.570.000 din — Akcija za uvrstitev Celja v I. draginjski razred

Celje, 22. februarja.

Celjski mestni svet je imel v ponedeljek zvečer redno sejo, ki je trajala tri ure. Na dnevnem redu je bila predvsem razprava o občinskem proračunu za l. 1938/39.

Župan je v začetku poročal, da so znašali dohodki mestne občine od 1. aprila 1937 do 1. februara t. l. 12.704.797,78 din in izdatki 11.982.044,16 din. Prebitka je bilo torej 12.753,62 din. V tem času so znašali dohodki iz občinskih davčnin pet milijonov 279.817 din, v proračunu za vse leto pa je predvidenih 5.495.941 din.

Finančni odbor. SUZOR bo v marcu meritorno sklepal o gradnji poslopja OUZD na Vrazovem trgu. Stranke, ki so oproščene zgradbene, bodo plačevalce kanalske naklade od najemniške vrednosti stavb, ki je določena na 10 din za kubični meter. Realna gimnazija, internat šolskih sester, opatija, Marijina cerkev, kapucinski samostan, Misijonska družba in evangelijski župni urad bodo plačevali kanalsko naklado od najemniške vrednosti, ki je ocenjena na 1 din od kubičnega metra porabljene vode. Narodne šole in obe meščanski šoli so oproščene kanalske naklade. Ureditve kanalske pristojbine za Westnovo tovarno, cinkarno, Metalno d. d., tovarno kemičnih izdelkov ter tv. I. Cater in P. Majdič je odložena do ureditve kanalizacije v tem predelu. Mestni svet je dovolil predjem v znesku 30.000 din za popravilo strehe sreskega načelstva. Ta predjem se bo odtegoval od rednih dotacij občine za vzdrževanje poslopja sreskega načelstva, ki znašajo 6.000 din letno. Nekateri posestniki v Komenskega in Bezenškovi ulici so bili izjemno oproščeni prispevka za kanalizacijo v tem predelu. Proračun za kanalizacijo naselja pri cinkarni in Westnovi tovarni v Gaberju znaša 390.000 din. Za letošnje določeno izvedbo kanalizacije v prvem odseku, ki je proračunana na 147.000 din. Mestnemu tehničnemu oddelku, ki se bo preselil v nove prostore v Winklerjevi hiši v Gosposki ulici, je bil odobren znesek 8.811 din za nabavo pohištva. Banske uprava je sporočila mestni občini, da ji bo letos zopet nakazala 20.000 din za vzdrževanje poslopja sreskega načelstva. Za nove nasade je določenih v novem proračunu 5.000 din. Občina bo povrnila Sokolskemu društvu Celju-matici 8.587 din za centralno kurjavo in vzdrževanje telovadnice. Spkolsko društvo pa mora odsej samo nabavljati kurjavo in vzdrževati novo centralno kurjavo, kopalnica pa mora biti v dopolninskih urah na razpolago šolski mladini. Bilance mestnega avtobusnega podjetja bodo odsej sestavljali vsako leto z zaključkom 1. aprila. Pravni odbor bo v dveh mesecih določil, kateri posli avtobusnega podjetja spadajo v delokrog podjetja samega in kateri v delokrog mestnega sveta.

Občinska določila, takse, trošarine in ostale davčnine ostanejo neizpremenjene, računajo pa, da bo njihov donos višji nego v letošnjem proračunskem letu.

Poleg omenjenega izrednega proračuna je bil nepričakovano predlagan še eden izredni proračun, ki obsega 1.570.000 din izdatkov. V ta izredni proračun so prenesli iz lanskega izrednega proračuna sledeče izdatke: za gradnjo drugega nadstropja na obeh dvorišnih traktih meščanske šole 180.000 din, za razširjenje železniškega podvoza pri hotelu »Pošti« 100.000 din, za obnovo cestnišča in hodnikov na Slomškovev trgu 200.000 din, za tlakovanje Vodničkove ulice (prvi obrok) 200.000 din ter za ureditev hodnikov za pešce v Gaberju in Zavodni 150.000 din. Na novo pa so vnešeni v ta izredni proračun tile izdatki: za gradnjo sportnega stadiona v Zavodni 100.000 din, za preureditev magistratnih prostorov in za nove prostore predstojništva mestne policije 350.000 din, za nabavo drugega škroplilnega avtomobila 250.000 din in za gradnjo javnega stranišča ob Mariborski cesti 40.000 din. Novi proračun mestne občine je bil sprejet soglasno.

Mestna občina bo proslila finančno ministristvo za dovoljenje, da sme uporabiti posojilo za nakup Kulichovega posestva v Askerjevi ulici v znesku 480.000 din, ki ga pa potem ni kupila, za nakup zemljišča pri mestni garaži na Sp. Lanovžu za mestno avtobusno podjetje. Mestno poglavarstvo bo znova pokrenilo akcijo, da se Celje kot najdražje mesto v dravski banovini in turistični kraj uvrsti v prvi draginjski razred.

V tajni seji je bilo mesto pogodbenega konceptnega uradnika pri predstojništvu mestne policije podeljeno g. Ivanu Velkajahu.

Klet in restavracija Zvezda

nudi danes prvovrstne krvavice in jeternice. Vina so priznana prvovrstna.

Kuč, odlični hamburgeri, rizling, cvček in izvrstna dalmatinska vina, še posebej vabijo ljubitelje res dobrih vin.

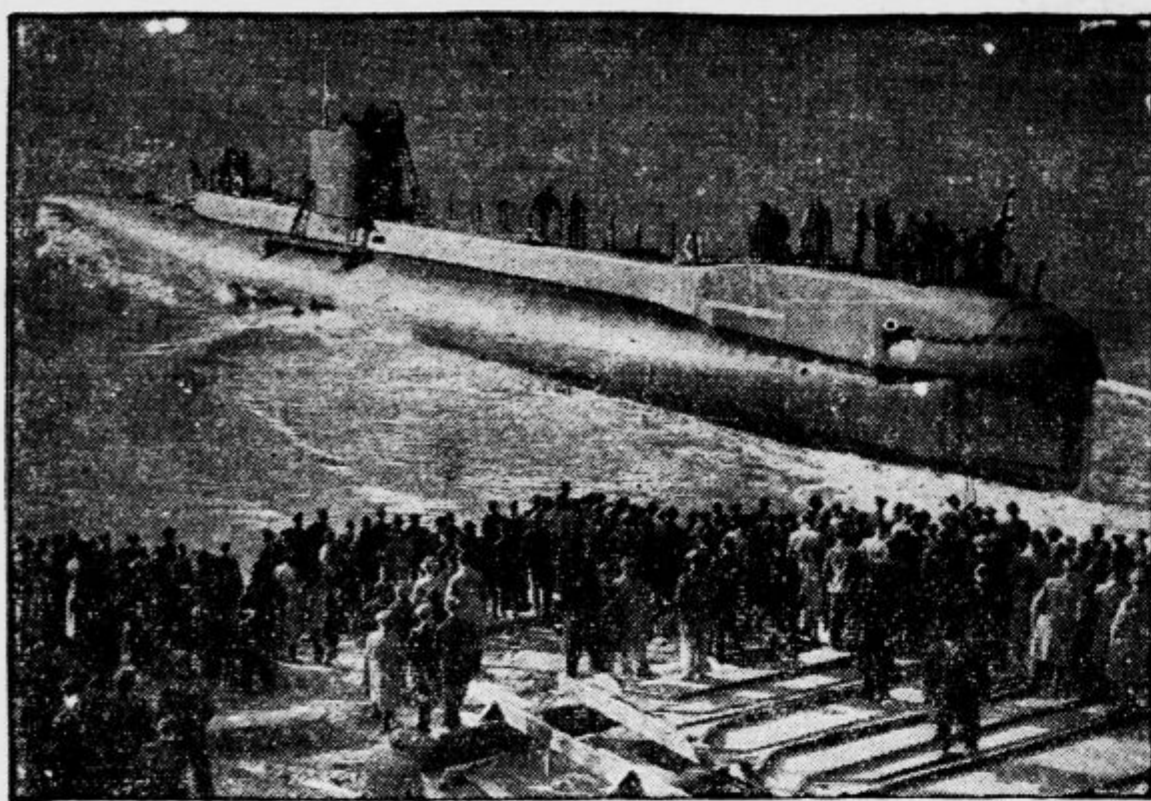
Občni zbor ljubljanskega Združenja trgovcev

V veliki dvorani Trgovskega doma je bil v ponedeljek zvečer redni občni zbor ljubljanskega združenja trgovcev, ki ga je vodil predsednik g. Viktor Meden. Predsednik je ob otvoritvi pozdravil zastopnika mestne občine dr. Brileja zastopnika Zbornice za TOI dr. Plešsa ter predsednika Zveze trgovskih združenj g. Staneta Vidmarja. Po predsedniškem poročilu se je takoj oglašil k besedi predsednik Zveze g. Stane Vidmar. Poročal je o pripravah za vsedravnji trgovski kongres, ki bo letos v Ljubljani. Ta kongres bo združil v našem mestu za časa veleselimo do 6.000 trgovcev iz vseh delov države, prišla pa bo tudi močna delegacija trgovcev iz Bolgarije. To priliko bo izkoristila tudi velesejska uprava, ki namerava prirediti eno največjih veleselskih razstav, na kateri bodo slovenski producenti pokazali tisočim trgovcem iz ostale države, kaj vse proizvajamo na naših tleh g. Stane Vidmar je v svojem govoru tudi poudaril vzporedno zadržanje trgovstva o priliki stanovske borbe proti velesejskim kapitalu.

Občino poročilo je podal tajnik g. Loize Smuc Orisel je zgodovino ljubljanskega trgovstva in njegove organizacije. Stanovska organizacija ljubljanskih trgovcev je

najstarejša v naši državi. Danes ima že 22 sekcij, med katerimi je najmočnejša sekcija trgovcev s špecerijskim blagom, ki jo vodi g. Anton Verlič. Ob koncu lanskega leta je imelo združenje 1349 članov in je število v teku leta naraslo za 34 članov. Od leta 1932, je to prvo leto, ko beležimo povečanje števila trgovskih obratov. Poročilo se nadalje peča z novo uredbo o veleblagovnicah, s krošnjarsko nadlogo, s potrebo davčne reforme, nadalje z vprašanjem socialnega zavarovanja trgovcev, ki mora sloneti na popolni decentralizaciji, z zakonom o gospodarskih združenjih, ki daje nabavljajalnim in konzumnim združenjem privilegije, in končno z novim trgovskim zakonom.

Anglija se oborožuje na morju

Le dui so v Angliji splovili prvo izmed novih podmornic, ki naj ojačajo angleško vojno mornarico. Na sliki: »Unity« v trenutku, ko je zaplaval v morje. V kratkem ji bosta sledili enaki ladji »Triumph« in »Urusla«

Mreže proti letalom

Angleži se pripravljajo za primer napadov iz zraka

Sloviti zračni zastor, s katerimi se je London med svetovno vojno poskušal ubraniti sovražnih zračnih napadov, postajajo spet aktualni. V delavnicah v Cardingtonu so izdelali v zadnjih mesecih na stotine balonov, ki naj bi jeklene mreže in v elektriko napojene zastore iz jeklenih kablov držali v zraku.

Sedaj je ministrstvo za letalstvo kupilo pri Kintonu v Srednjem Essexu veliko zemljišče, na katerem bodo uredili skladišče za te balone in mreže. Tu se bodo vršile tudi vse z letalskimi mrežami in zračnimi ograjami. Na Angliškem menijo, da bodo ti obrambni pripomočki prišli sovražne bombnike do letanja v večjih višinah, tako

da bodo z manjšo sigurnostjo lahko obmetavali kakšne objekte z bombami, razen tega se bodo morala sovražna letala vedno bati teh zračnih pasti, posebno v meglenem vremenu, ko obrambne letalske izvidnice in zamereti ne bodo mogli rabiti.

Z ureditvijo skladišč so začele oblasti nabirati tudi moštvo za to posebno zaščitno orožje. Formirali ga bodo v bataljone po 500 mož in tu bo šlo v prvi vrsti za starejše ljudi, ki za pehotno ali letalsko službo ne prihajajo več v poštev. Računajo, da bo samo za London potrebnih 50.000 mož za oskrbovanje zračnih ograj. Te vojaške bodo v resnem primeru postavljali kakšnih 20 km od londonskega središča.

15 tisoč km daleč pred oltar

Miss Winnifred Taylor iz Birminghama je 1. 1931. napravila zabavni izlet z ladjo po Renu. Tedaj se je seznanila s Holandcem Wilhelmom Roosom, ki je kmalu potem odrinil na službovanje v Holandsko Indijo. Od tam je Roos Taylorjevi večkrat pisal, kakor je dotal, zaradi vezbanja v jeziku. Ko sta nekaj let tako korespondirala, pa se je v Holandcu zbudila želja, da bi Taylorjevo prosil za roko. Angležinja je pristala na njegovo ponudbo in zdaj se nevesta odpravlja k ženi 15.000 km daleč, da jo Roos povede pred oltar.

Volč v šoli

V vaški šoli naselbine Knafe ob Bugu so doživeli te dni nenavadno reč. Nekaj lačen volč, ki ga je po vaških poteh gonil velik pes, se je zatekel najprej na dvorišče ljudske šole in je od tam pobegnil v razred, ko so otroci šli na odmor. Otroci so padli po volku s palčkami, učitelj pa je prinesel puško in zver ustrelil. Ranjeni volk se je umaknil v kot razreda kjer je kmalu podlegel ranam.

Železniška nesreča pri Veroni

Brezvolak Milan Benetke je te dni na postaji San Martino blizu Verone zavozil v tovorni vlak, ki je stal na progi. Več vagonov tovornega vlaka se je popolnoma razbilo. Lokomotiva brzega vlaka se je iztirila in potegnila za seboj več vagonov. Strojvodja in kurjač sta mrtva, več potnikov pa je močno ranjenih.

Teruelso bojišče

Debeli črta: fronta dne 15. decembra — Kratke črte: fronta po republikanski ofenzivi — Pikaasta črta: fronta po Francovi protiofenzivi 15. februarja

Znanstvena žetev Papaninove odprave

Papanin, Krenkel, Širšov in Fedorov poročajo, da so izvršili po naročilu iz Moskve od Severnega tečaja do 75. stopnje severne širine vsa predpisana raziskovanja in zbrali znanstveno gradivo hidrološkega in vremenslovnega značaja. Proučili so geološke razmere ter izvršili gravitacijska in magnetna merjenja. Tudi po 1. februarju 1938, ko se je ledna plošča razbila na kose, so nadaljevali svoje delo. Stalin je četvorici znanstvenikov čestital k doseženim uspehom s posebno brzojavko.

Strela udarila v letalo

Nevarno in svojevrstno reč so doživeli te dni potniki nekega letala južno-afriške zračne unije, ki so bili med zračno vožnjo zašli v hudo nevihto. Močna strela je udarila v radijski aparat. Razčlepa je kablino za radiotelegrafista, potem je šla mimo treh propeherjev letala in svignila skozi potniško kabino iz enega kota v drugega. Po čudežnem naključju ni bil nihče izmed potnikov ranjen, pa tudi letalo ni bilo teko poškodovano, da bi zaradi tega se moralo spustiti k tlom.

KARIKATURA

Vodstvo angleškega zunanjega ministrstva je začelo poverjeno lordu Halifaxu

Nadomestilo za Marleno

V Nemčiji so proglasili filmsko igralko Vero Bergmanovo za novo Marleno Dietrich

Ženo je vrgel levom!

Drama med cirkuškim krotilecem in njegovo ženo

V družbi mednarodnih krogov se zadnje čase mnogo govori o tragediji žene rumunskega krotilec divjih zverj Goleja, ki je pred meseci nenadoma izginila. Goleja je tedaj izjavil svojim cirkuškim tovarišem, da je njegova družica odpotovala v Francijo zaradi neke dedščine. Toda ker je izostala neprimerno dolgo, so začeli o nji šušljati najrazličnejše stvari, med drugim tudi to, da je pobegnala svojemu možu in oblasti so začele poizvedovati o njeni usodi.

Prav tedaj, ko je bila preiskava v teku, jo Goleja hudo zbolel. Ko je čutil, da se mu bliža zadnja ura, se je dal prepejati v bolnišnico in pozval k sebi streljaje in zdravilnike. Njim je kratko izjavil: »Svojo ženo sem umoril«.

V prvem trenutku ni nihče verjel, da govori moč resnice. Vsem se je zdelo, da Goleja fantazira, saj je imel visoko temperaturo. Toda Goleja ni odnehal. Ponavljal je vesomer svojo trditev, da je ženo umoril. Zato so zdravilniki o tem obvestili policijo, ki je bolnika zadržala. Komisarju je dal krotilec na zaplenik sledečo izjavo:

»Bilo mi je petnajst let, ko sem pobegnil staršem od doma. Priključil sem se potujočemu cirku. Dirkalja se je zavzela za mene. Dala me je izveščati za

Napad na bivšega ruskega viceadmirala

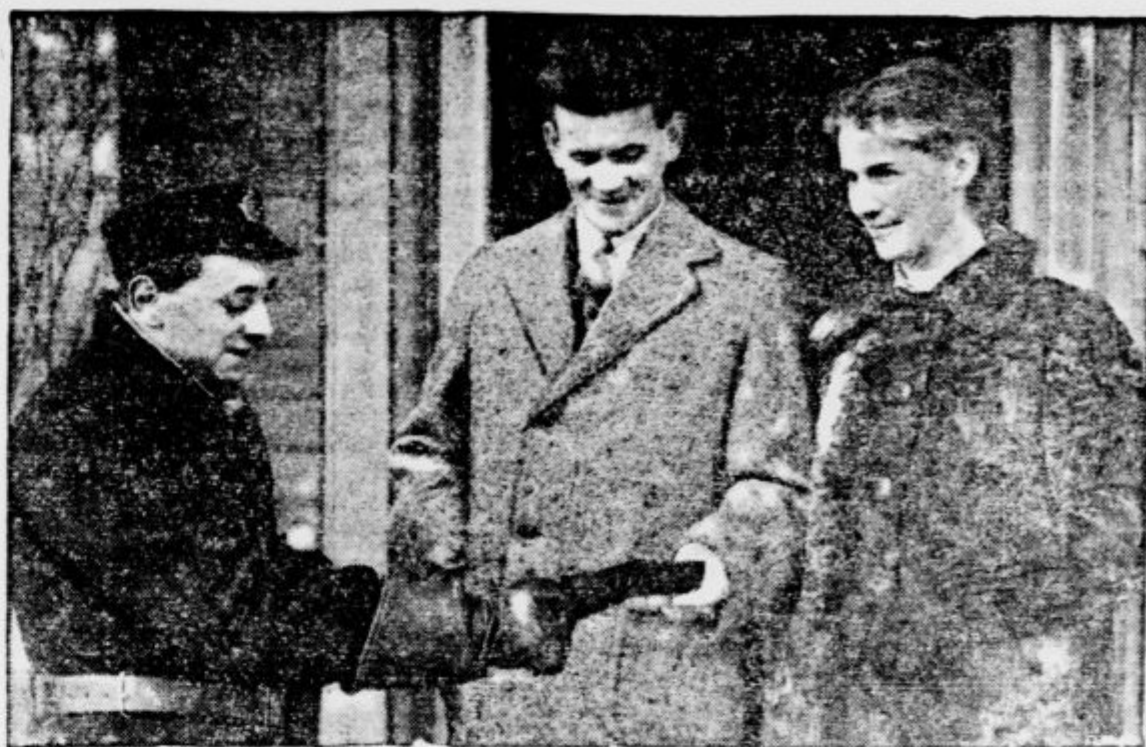
Bivši sovjetski viceadmiral Aleksander Sobolev, prejšnji vojaški ataše rdeče Rusije v Carigradu, ki je bil l. 1930 — incontinencialno obsojen na smrt medtem, ko se je mudil v Stockholmu, je bil te dni zvečer v Bruslju napaden in hudo ranjen z nožem. Napadalec je zatekel Sobolova na nekem temnem stopnišču. Domnevajo, da se skrivajo za tem napadom politični motivi.

Abesinija — za žide?

Pariška »L'Epique« poroča iz rimskega vira, da bo italijanska vlada že v najkrajšem času napravila predlog, naj bi se dala Abesinija na razpolago za židovske priselence. Židje naj bi se v teh krajih naseljevali, kolikor bi sami hoteli.

„Pri starem plugu“ bo poroka

Mac Donaldova hči se omoži s tapetnikom

Izabela Mac Donaldova s svojim zaročencem Normanom Ridgleyem

V majhni angleški vasi Spenn v Buckinghamshiru grofiji bodo v kratkem obhajali poroko najstarejše hčere nedavno umrlega angleškega ministrskega predsednika Ramsaya Mac Donalda, Izabele Mac Donaldove, z mladim tapetnikom Normanom Ridgleyem. Ta zveza zbujala široko Anglije razumljivo zanimanje.

Izabeli Mac Donaldovi je zdaj štiri in trideset let. Zadnja leta je preživela ob strani svojega očeta v Downing Streetu, kjer ima vsakokratni angleški ministrski predsednik uradne prostore in tudi stanovanje. Ker je bil Dac Donald vdovec, je Izabela kot najstarejša hči vodila gospodinjstvo. In ko se je oče umaknil iz politike, je tudi njegova gospodinja in tajnica hitro izginila javnosti izpred oči. Otvorila je v Spennu gostilnico »Pri starem plugu«. Vest o tej stvari je najprej učinkovala smešno v angleški javnosti. Toda ko se je izvedelo, da namerava političnikova hči s prevzemom stare gostilne zagotoviti kruh zvestim služabnikom svo-

jega očeta, je naletela ideja ministrske hčere-gostilničarke na odobravanje.

Idila v Spennu pa gre še naprej. Hči bivšega angleškega ministrskega predsednika in voditelja delavske stranke se bo omožila. Izbrala si je ženina v oseb bivešega vrtnarja in tapetnika, ki je eno leto mlajši od nje. Norman Ridgley je bil že večkrat brez dela. Kadar je brezposeln, pa ne pchača ampak sodeluje v vaškem orkestru s pavko.

Mac Donaldova hči se je seznanila s Ridgleyem »Pri starem plugu«, kamor je tapetnik zahajal zvečer v prostem času. Večkrat so ju videli, kako sta sedla v avtomobil in se poljala na sprehod. Nedavno se je preselil Ridgley v bližino gostilnice Mac Donaldove hčere. Vaški prebivalci so takoj zaslihtili, kaj to pomeni. In res se je zgodilo, da sta se kmalu nato Izabela in Norman odpeljala k Ridgleyevemu bratu. Čez štirinajst dni sta se vrnila zopet v gostilno »Pri starem plugu« in tedaj se je izvedelo, da sta se zaročila. Poroka bo preprosta, zato pa tembolj prirsčna.

S smrtjo v srcu je prišel domov in se je zgrudil na tla pred očmi svojih roditeljev

Desetletni Vladimir Sonsky, sin varšavskega trgovca, je prejel od svojega botra pred kratkim, ko je obhajal svoj 10. rojstni dan v dar 20 zlotov. Starši so bili prepričani, da je deček vrgel denar v hrano, ki, so mu ga bili kupili, da ga naučijo štedljivosti. Toda Vladimir ni storil tega. Brez vednosti očeta in matere je šel k nekemu orožarju, kjer si je kupil za 20 zlotov flobertovo pištolo.

Pištola je postala radost njegovega življenja. Vsak dan je hodil v družbi prijateljev z orožjem v Piotrkov park, kjer se je uril v streljanju. V petek minulega tedna se je deček vrnil s sprehoda ves blede domov. Takoj so opazili, da z njim ni nekaj v redu. Spraševali so ga, kaj mu je, a deček ni dal nobenega odgovora. Naposled se je pred očmi očeta in matere zgrudil na tla in izdihnil.

Zdravniki, ki sta ga obupana starša pozvala k sinu, je preiskal truplo in odkril, da ima deček na prsih rano. Pozneje so Vladimirovi tovariši povedali, da se je

Hoover v Evropi

Bivši prezident Zedinjenih držav Herbert Hoover se je podal na informativno potovanje v Evropo. Obiskal bo v prvi vrsti prestolnice demokratičnih držav

ANEKDOTA

Wirchow kot eksaminatorja so se vsi strašno bali. Pri izpraševanju nekega dijakca je nastavl kandidatu svinčnik na srce in dejal:

»Gospod kandidat, če predrem tukaj kožo, povejte mi, kam pridem?«

Kandidat, ki je imel več duhovitosti kakor medicinskega znanja, je pogumno odvrnil:

»V ječo, gospod profesor!«

VSAK DAN ENA

»O, če bomo imeli možiki takšne držaje, bomo vedno radi stali na cestni železnici!« (»Tidens Tegne«)

Kulturni pregled

Dva zvezka »Ceste«

Prva dva zvezka pripovedne proze, ki ju je poslal v svet založba »Cesta«, izpričujeta neposredno, brez teoretičnega besedovanja njen program: nuditi čitatelju zanimivo, mikavno in kar moči pestro štivo. Vnanja značilnost zbirke je v tem, da je najcenejša na našem knjižnem trgu, kar pomeni, da se hoče približati čim širšemu čitateljskemu krogu. Pri vsem tem je papir spodoben, tisk ličen in zunanja oprema vabljiva; lastnosti, ki jih pogrešamo pri marsikateri ceni izdaji.

Prvi zvezek obsega Davorina Ravljena »Zgodbe brez groze«. Je to zbirka petnajstih črtic in povestic, ki skušajo preko in mimo vseh literarnih problemov zamikati čitatelja po svoji čisto pripovedni, lahki, prijetni zabavajoči in vendar ne plehki vsebini. Zdjaj je to povestica o maharadži, ki v Evropi zapravlja denar, da odkrije njeno bedo, ali o italijanskem invalidu, ki mu rešijo pogled s transplantacijo roženice pravkar umrlega dekleta; potem so to spomini na zanimiva srečanja v tujem svetu (»Popotni prijatelj«), na vojna leta, na študentske ljubljane v Zagrebu, na študentske ljubljane, ali motivi iz življenja propadlih deklet (»Manon je umrla«). Zgodbe, kakor jih v avtorjevo pero narekuje samo življenje; brez groze zares, vendar pa ne brez zdravega miselnega jedra.

Drugi zvezek prinaša dva romana pokojnega Klabunda »Pjotr (roman carja)« in »Rasputin (roman demona)«. Pisec v slovensko prevedenega romana »Borgia« je tu segel v dve plasti ruske zgodovine, ki mikata že nekaj časa domače in tuje pisatelje: v dobo velikega reformističnega carja Petra I. in v večerne dni Romanovcev, ko se nad njihovo temno usodo dviga skrivnostni lik menih Rasputin. Na ta dva, že večkrat obdelana ruska zgodovinska motiva je skomponiral Klabund z vročimi vizijami svoje tvorne domišljije prepleteni epično-lirčni kompoziciji, ki presenečata po svoji zasnovi enako kot po velikopotezni izvedbi. Ti dve literarni freski iz ruske zgodovine pretresata čitatelja. Spisani sta v značilnem ekspresionističnem slogu, ki ga slovenski čitatelj pozna že iz »Borgia«. Kratki stavki imajo ponekod kadenco lirskih verzov. Dva romana na 126 straneh? Pojem roman je ob tej zgoščenosti dejanja in gospodarnosti izraza izgubil svoj tradicionalni pomen. Romani? Ne, povesti — toda napolnjeni, vprav nabiti z večjo »romanovostjo« vsebine kakor marsikateri zajeten roman. Boris Rihteršič je dal Klabundovemu besedilu verno in plastično jasno slovensko podobo.

INSERIRAJ V »JUTRU«

Z nobenim drugim reklamnim sredstvom ne morete doseči enakega učinka, kakor s časopisnim oglašom, čigar delokrog je neomejen. Časopis pride v vsako hišo in govori dnevno desetstisočim čitateljem. Redno oglašanje v velikem dnevniku je najuspešnejša investicija, ki prinese korist trgovcu in kupcu.

INSERIRAJ V »JUTRU«

Koncert pianista Borovskega v Ljubljani

Ime pianista Borovskega spada danes med najbolj sloveča v pianističnem svetu. Že ko je pred dobrih 10 leti prvič koncertiral v Ljubljani, je vzbudila njegova igra pozornost občinstva; takrat je bil ob vznožju svoje kariere; takrat ni bila rapidna, temveč prav premišljena, a tehno izvedena. Danes stoji zveza njegove elave na zenitu; vmes pa je 10 let napornega in nepopustljivega dela, čigar glavni sad je popolna zrelost. Umetniški posej je pač, kakor malo kateri drug zvezan z ogromnim trudom, samozatajevanjem in neobčutljivostjo in le dvomim, če bi se tvorci v drugih poklicih žrtvovali toliko za dosego podobne perfekčnosti v etroli.

Sporod koncerta, ki je bil v veliki dvorani Filharmonične družbe (prijatelj Z. P. je te dni napisal, da je neakustična, vendar tega vtisa nisem imel), je bil dokaj otežen: Bach, Beethoven, Liszt, ter ruska trojica Medtner, Prokofjev in Stravinski so bili avtorji večera. Iz zbirke »Das wohltemperierete Klavier« nam je pianist uvodoma zaigral dvoje kontrastnih preludijev in fug, nato pa troje črskih prediger v Busonijevi priredbi: »Zbudite se, klave vas glase,« »Veselite se, ljubli kristjani« in »V Tebi je veselje«. Busonijeva klavirska priredba je pestrejša od originala in predstavlja pravi prenos orgelskega zvoza na klavir — poskus, ki se je redko katremu prireditelju bolje posrečil od Busonija. Centralna točka koncerta je bila Beethovenova znamenita sonata op. 37, s prištavkom »Appassionata«. Kompozicija je bila leta 1806, vendar prve skice datirajo že dva leti prej. V tem delu je skladatelj dal duška mračnemu razpoloženju razburjenega čustvovanja, s podpiranjem dinamičnih in ritmičnih kontrastov, ki so zasloplani v točkah meri, kot pri nobeni njegovi dotedanji klavirski skladbi. Prvi stavek je tako rekoč sinteza f-molovega f-molovega in njegove dominantne: oboje pravilno tako, da se ni čuditi, če se po tem do kraja izvedenemu razgovoru s f-molom Beethoven celih 20 let ni dotaknil tega akorda na klaviru. Dejanje je stavek skoraj demonsko prenasiten od osnovne barve, zlasti ker stranski tema ni drugo nego obrat glavnega in torej ne prinaša polnega kontrasta pri izvedbi ni je motilo zlasti, da je ravno ton »deset, kot jsko važen ton skladbe, imel izredno neprijeten zvok na tem koncertnem klaviru. Drugi stavek je iskren spev v d-s-duru, po katerem je balje zložen tudi naša naša priljubljena pesem, tretji pa viharjen zaključek, tudi brez vsakega pomirljivega kontrasta. Mračno osnovno razpoloženje, izbira pretežno temnih, globokih klavirskih registrov in izostanek omiljujočih nasprotnost, usposablja skladbo bolj za intimno muziciranje, kakor za koncertno

dvorano, kjer že svečano razpoloženje in sveža razsvetljava zahtevata več sija. V drugem delu sporeda smo čuli dve karakteristični skladbi Sergija Prokofjeva, duhoviti in jedki »Sarkazem« ter nekoliko romantično navdahnjeni »Preludij«, poleg malec brezbarvno Medtnerjevo »Pravljico« in Stravinskega vžigajoč »Ples voznikov« iz Petruške. Sledile so tri, z dodatkom štiri Lisztove skladbe: Petrarkov sonet št. 104, etuda »Ot studenec« in 10. ogrska rapodija, v dodatku priredba Paganinjeve etude »Zvonček«. Na burno zahtevo se sledile še skladbe Ljadova (»Une battière à musique«, Chopina) obe etudi v Ges-duru, Schuberta (Podoknica) itd. Tako je spored velikih dimenzij zadovoljil vsakovrstne okuse in želje in predstavil izvajalca v polni pestrosti in vsestranskosti.

Borovskega tehnika je omejena na najnujnejše in popolnoma podrejena interpretaciji. Prav nikjer ni samozadovoljiva in pomaknjena v center pozornosti. Že v tem pogledu je Borovski eden prvih, v najboljšem pomenu besede objektivnih sodobnih pianistov, ki stavlja svoje znanje in obvladovanje zgolj v službo skladbi. Drži rok, uporablja prstne tehnike, udara je v mnogem različna od šolskih metod, a vendar skupna vsem velikim pianistom, ki že v naprej reducirajo vsak gib na najtoli neobhodno potrebno gesto in gospodarstveno izbrano moč, izraženo v tehni izbiri kontrastov in barvni pestrosti. V tem oziru je bil pogled na njegov način igranja v marsičem poučen. Prav tako pa seveda tudi v prednašnju. Celo vsebinska interpretacija je bila podrejena skladateljevim intencijam, izraženim v notaciji. Zostale so svedočine, ki so nekoč dale pianistom videz samostojne poglobitve. Ravno nasprotno: skoraj krčevito se moderen izvajalec drži predpisanih označb, natisi so tudi tu in tam nasprotno njegovega svojstvenemu čustvovanju. Le taka interpretacija je pravična in skladbi ekvivalentna — pod pogojem seveda, da je tehnični plat tako do kraja dotirana, kakor je bila na tem koncertu. Tako smo čuli vsako skladbo tako, kakor prav za prav je. In četudi morda s početka napravila tovrstna izvedba nekoliko suhljat vtis, se poslušalec v teku koncerta tako priljubi, da bi lahko nenehno sledil novim skladbam, ki je prepuščeno skladatelju, da se izpove, kakor more in zna in ne čujemo ves čas zgolj interpreta ki bi mu skladatelj služil za okvir. Nedvomno je tak način izvajanja v polni meri karakterističen in se bo uveljavil v bodočnosti pianistu Borovskemu pa smo lahko hvaležni, da nam je tako avtoritativno prikazal pristno sodoben slog klavirske igre.

L. M. S.

Zapiski

Razstava Margite Robičeve. V zasebnem stanovanju v Knaflijev ulici 4 (priljubljeno) je razstavila svoja največja dela ga. Margita Robičeva: akvarele, pastele in olja. Gospa, ki je v Ljubljani že večkrat razstavila katero svoje delo, se je poslednje mesece izpopolnjevala v Budimpešti. Tu je naslikala nekaj večjih del, med drugim tudi skupinski portret z 10 osebam. Tokrat razstavlja manjše podobe. Nekatere so nastale v docela novem pojmovanju slikarske umetnosti. So tu nekatere pokrajine, slikane po spominu. Kljub temu zaprav ekspresionističnem načinu se slikarica ni oddaljila od naravnega podajanja tih pokrajin, kar izpričuje, da ima za opazovanje dobro razvit čut. V novejših delih Robičeve je opaziti, siroko tehniko in preprostost izražanja, oboje s prav dobrim vplivom na vso njeno slikarsko delo. V tem položju je značilen avtor portret in dvoje tihost. Razstava bo odprta brez vslopinne do konca tedna. (S.)

Jugoslovanska revija, ki izhaja v Ljubljani (soudrednik Vladimir Regally, tisk Narodne tiskarne) dokazuje s slehernim novim številko, da lahko zlasti po opremi tekmuje s tujimi turistično propagandnimi revijami. V pravkar izišlem 1-2 zvezku prinaša med drugim članka V. Regallyja »Kaj našega neprestano novog i literog Kamn'kac in »Beograd, ki umira in vstaja v novo življenje«. Borisa Rihteršiča »Bohni vas vabi, Bohni vas kliče!« Ne pozabite gas, inž. H. Husa »Kritična presoja rešitev za ljubljansko železniško postajo i t. d. Poleg tega pa številne, vzorno reproducirane ilustracije.

Razstava jugoslov. slikarja v Rimu. V Studio Jandolo (Rim, via Margutta 53A) prire-ja v času od 15. februarja do 1. marca 1938 razstavo svojih del znani zagrebški grafik in slikar prof. Milenko Gjurić. Lepo natisnjeni katalog njegove rimske razstave vsebuje poleg seznamov slik in anastih reprodukcij avtorne besede Artura Lancellottija. Pisec uvoda omenja uvodoma Gjurićovo množično umetniško delavnost in po- dala nato opis njegovega življenja, šolanja, umetniške rasti in javnega delovanja. Pose-

bej se zaustavlja pri njegovem študiju v Pragi, in študijskem bivanju v Rimu, ki je obrodilo obsežno zbirko rimskih motivov. Predstavlja ga kot organizatorja jugoslov. grafikov in izdajatelja naše prve revije za grafično umetnost. Dalje se Lancellotti mu- di pri Gjurićevem proučevanju srednjeve- skih fresk v srbskih samostanih, ki je vzbudilo tega slikarja, da se je polotil cerkvenega slikarstva ali fresco in da tudi v grafičnih in drugih formah uporablja stil »rbskega srednjeveškega slikarstva. Ob koncu označuj: Lancellotti umetniške odlike Milenka Gjurića, ki mu je stoli poet sonce kakor svetlobe, toda sence, o kateri bi lahko rekli, da je svetla in sli je spontano stvarjaljo umetnik. Razstava obsega 29 slik v olju, tri kopije slik iz starosrbskih mo- nostirov, več akvarelov, risb, monotipij, li- tografij i. t. d., skupaj 80 del in zbirko Gjurićevih knjižnih publikacij.

Spor za Franja Petrića. V »Corriere della Sera« je izšel prvi del tega me- seca članek Paola Monelli o sledovih ita- lianske kulture v Jugoslaviji. Monelli je uvrstil med južne Slovence, ki so pisali v italijanski, tudi »Franja Petrića (Francesco Patrizi), profesorja filozofije v Ferrari in na Rimskem kolegiju. V »Corriere« istranje je pred dnevi napadel Monelli Stefano Petrića z otoka Cresa v članku z naslovom »Francesco Patrizio — gloria italiana e non jugoslava« (Fr. P. — italijanska, ne jugoslov. glava). Pisec pravi, da ne gre za nikakega obkurnega Petrića, marveč za pravega in pristnega Patrizia, ki nima nič skupnega z Jugoslaveni. Da pa ne bo vse tako, kakor pripoveduje Stefano Petrić, prica to, da filozofa Patrizia-Petrića že dolgo štejejo med učenjake slovenskega porekla. Po Stanojevičevi Narodni enciklopediji je bil po rodu z otoka Krka (1529—1597). Kot pravi huma- nist je ta goreči častilec in tolmač Platonove pial predvsem latinske (Nova de universis philosophia. Poetica. Discussionum parate- ticarum tom. IV). O njem obstoji obsežna monografija iz peresa prof. M. Šteplja v Ra- du jugoslov. Akademije (zv. 108). Vseka- ro je lahko Petrić-Patrizio vez med italijansko in našo kulturo, ne pa bojno geslo, kakor

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 23.: Pesem s ceste. Red Sreda.

Cetrtek, 24.: Rdeče rože. Red Cetrtek.

Benediktijeva komedija »Rdeče rože« pred- stavlja po svojem značaju sodobnemu oku odgovarjajočo, izredno posrečeno ousersko delo. Delo odključuje duhoviti dialogi in za- bavne situacije. Komedija občinstvu zelo ugaja, ker je prijetna in vzbuja neprisiljen, prijeten smeh.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Cetrtek, 24.: Ples v maskah. Debut gđne.

Olge Kocjančičeve. Gostuje g. Gostič.

Izven. Zapirane cene.

Petek, 25.: Zaprto.

Sobota, 26.: Don Juan. Premierski abonma.

Debut mlade Slovenke v Verdijevi operi »Ples v maskah«. Jutri bo nastopila v vlogi Amelije gđna. Olga Kocjančičeva. Mlada, visoka, reiaa, z izredno lepim mladostno- matriškim sopranom, je iz zelo dolge šole go- spe prof. Kostrenčičeve iz Zagreba. Ko je prvič pela to vlogo na zagrebški operi, je zapisal kritik te besede: Bila je pred težko nalogo, a vseeno je pevsko popolnoma za- dovolila. Njen glas je lep, visok, prodoren in siguran. Frazira muzikalno in je celo vlogi podala zelo dramatično. Poleg debutantke nastopi v glavni tenorski partiji g. Jože Gostič. Dirigira kapelnik Neffat, režija je prof. Segstova.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sreda, 23.: Zaprto.

Cetrtek, 24.: Noč v kairu. Red C.

PTUJSKO GLEDALIŠČE

Petek, 25. ob 20.: Zakonci stavkajo.

SOKOL

Sokolsko društvo Moste priredi drevi ob 20. v kinu Moste predavanje »Lepo vede- nje«. Predaval bo predavatelj ZKD g. Ošp Sed.

Sokolsko društvo Jesenice priredi drevi ob 20. v svojem domu predavanje »O zuna- nje političnem položaju«. Predaval bo pre- davatelj ZKD g. dr. Branko Vrtoč.

Kaj pa Vi?

Kako je z

Vašimi lasmi?

Če ste že plešasti, potem je za Vas samo še eno vprašanje: ali so Vase lase korenine že popolnoma mrtve ali je morda v njih še kakšno znamenje življenja. Nikar se ne predajte iluzijam! Kar je mrtvo, ostane mrtvo. Če nimate nobenih ali skoraj nobenih las več, potem to znači, da je velik del Vaših 80—100.000 lasnih korenin poginil od gladi. Toda če je še količjak tenkih, finih dlačic, po- tem se je vsaj en del korenin rešil katastrofe, ki Vam je uničila lase. Poskusite te lase ko- renine navesti na novo delovanje. Negujte svojo kožo glave 2—3 mesece z Neo-Silvikrinom, naravno hrano za lase. Silvikrin ne obilubla bujno rast las na plešasti glavi, toda ta na- ravna hrana za lase je v stanu viliti dege- neriranim lasnim koreninam novo življenje. Po- magala je že tudi v skoraj brezupnih slučajih. Če Silvikrin ne pomaga, potem je vse zastonj.

Če imate še take lase, potem morate skrbeti, da jih ne izgubite. Nemarno negovanje las ali pa neprimerna sredstva za negovanje las lahko uničijo tudi najlepše lase. Izbrati pravo vodo za lase je mnogo važnejše, kot pa Vi mislite! Nežna tkiva lasišča, ki pro- izvajajo lase, so preveč dragocena, da bi z njimi delali eksperimente. Danes Vam ni treba več hoditi od Poncija do Pilata. Silvikrin je po vsem svetu dokazal svojo delotvornost ter Vam prihrani trud iskanja in nevarnosti, da bi morda napak izbrali. Silvikrin ustavi izpadanje las, ohrani kožo glave zdravo, a lase čiste, brez prhljaja. Rabite kot vodo za lase vsako jutro sa- mo Lotion Silvikrin, edino vodo za lase, ki vse- buje koncentrirano naravno hrano za lase Neo- Silvikrin. Ta voda ni nič dražja kot druge vode za lase. Zadoštuje, da z njo namočite lase in kožo glave. S tem ste se rešili skrbi za svoje lase.

Tudi Vi imate lahko polne, lepe lase!

Silvikrin

naravna hrana za lase

Silvikrin se prodaja po celem svetu. Proizvajanje je zavarovano s mednarodnim patent.

Kaj Vam je potrebno!

Za vsakodnevno negovanje las zahtevajte Lotion Silvikrin.

Z vsakdanjo uporabo vzdržuje kožo na glavi zdravo in rodovitno, oživlja tkivo za proizvodnjo las, pospešuje rast las in povzroča, da pride do po- polnega izraza vsa naravna lepota las.

Onemogoča delanje prhljaja in iz- padanje las, kakor tudi motnje v rasti las.

Manjša steklenica . . . Din 27—
Steklenica za 2 meseca Din 48—

Za rast las in proti prhljaju zahtevajte naravno hrano za lase Neo-Silvikrin.

Nov preparat, ki z zunanjim dovaja- njem organske hrane za lase uspešno hrani tkivo za proizvodnjo las ter ga usposablja za novo, zdravo rast las.

V resnih slučajih upadanja las, trdovratnega prhljaja, redčenja las in kadar preti plešavost.

Steklenica za 1 mesec Din 66—

Skrbite za kožo svoje glave, pa bo tudi koža Vaše glave skrbela za rast Vaših las!

Dobi se v vseh strokovnih trgovinah.

Silvikrin

poživlja rast las

Iz Julijske krajine

Rehabilitacija, Dr. Sfillogoj, ki je bil pred 7 leti v Rimu po izrednem sodišču za za- ščito države obojen na 10 let ječe in se je lani vrnil domov, je pred dnevi prejel obvestilo, da so mu odpustili vse dodat- ne kazni, kakor trajna izguba častnih dr- žavljanjskih pravic itd.

Novi prefekt na Reki. Nenadoma je bil dolgoletni reški prefekt Francesco Tur- bacco vpokojen. Na Reko je bil preme- ščen videmski prefekt Temistocle Testa. Zanimivo je, da navaja reška »Vedetta d' Italia« v slovo vpokojenemu prefektu tu- di njegovo prizadevanje, da se jugoslo- vensko-italijanski odnošaji v času, ko so bili napeti, ne bi po kakem dogodku v re- ški pokrajini kakorkoli poslabšali. Tur- bacco je po zatrevanju omenjenega lista stalno skrbel, da »so se dogodki in od- nosi v reški pokrajini, ki je spričo reške lu- ke v tem pogledu vsekakor velikega po- mena, nasproti sosedni državi razvijali vedno korektno in znošno. To njegovo prizadevanje je potemtakem v znatni me- ri prispevalo k sedanjim srečnim realiza- cijam.

Skoraj Trst se je pejal pretekli petek jugoslovanski prometni minister dr. Spa- ho v spremstvu generalnega direktorja dr. Schnellerja. Potoval je proti Milanu, kjer se je mudil tudi v soboto. V nedeljo je bil v Turinu, od tam je krenil dalje proti Ge- novi, Florenci, Rimu, Neaplju in Palermu. Njegovo potovanje je študijskega znač- ja. Proučil bo motorizacijo in elektrifi- kacijo italijanskih železnic.

Zenitbena pošlila. Ponovno smo že po- ročali o teh pošljilih za novoročnice iz srednjih in revnejših slojev, ki jih dobiva- jo pod določenimi pogoji že nekaj mese- cev pri pokrajinskih upravah. Poročali smo tudi, da bo morala goriska pokrajina najeti 3 milijonsko pošljilo, da bo mogla razpolagati s potrebnimi sredstvi za to akcijo. Sedaj poročajo tržaški listi, da je tudi tržaška pokrajinska uprava najela v ta namen pošljilo 2.8 milijona lir. Do- slej so pristojne oblasti tržaške pokrajine dovolile novoročencem v svojem območ- ju 148 zenitbenih pošljil v skupnem zne- sku 350.000 lir. Z omenjenim milijonskim pošljilom pokrajinske oblasti na osnovi zbranih statističnih podatkov in verjetno- stnih računov, da bodo krile vse potrebe za dobo treh let.

Obvezni šolski obedi. Po ljudskih šolah so bili doslej deležni obedov le revni otro- ci, ki so jih prejimali brezplačno ali pa proti malim prispevkom v blagu. Sedaj nameravajo uvesti šolske obede po vseh šolah in za vse otroke. Premožnejši otroci jih bodo morali plačevati.

Novo filmsko podjetje. V Trstu se je ustanovilo posebno filmsko gledališko podjetje, ki ga vodijo znani fašistovski intelektualci Med lastniki so tržaški po- destat Salem, ravnatelj »Piccola« Rino Alessi in drugi. Alessi je prevzel general- no ravnanjstvo podjetja, ki bo izdalo v kratkem nekaj filmov.

Iz Libije se vračajo. Zednje dni so se pričeli vračati domov vojaki, ki so bili la- ni mobilizirani in so služili nekaj mesecev v Libiji.

RADIO

Sreda, 23. februarja

Ljubljana 12: Zivalski karneval (plošče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Slovenski šramel kvartet. — 14: Napovedi. — 18: Mladinska ura: Opazuj in poslušaj (prof. M. Adlešič). — 18.20: Udovčeva in Lausotova pojeta (plošče). — 18.40: Pomen socialnih pogojev za izseljenec (g. Jože Roz- man). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Uvod v prenos. — 20: Prenos iz ljubljanskega opernega gledališča. V odmorih: Glasbeno predavanje (g. V. Ukmar) ter napovedi in poročila.

Cetrtek, 24. februarja

Ljubljana 12: Za veselo in debele (plo- šče). — 12.45: Poročila. — 13: Napovedi. — 13.20: Koncert Radijskega orkestra. — 18: Koncert tria pihal. — 18.40: Slovensčina za Slovence (dr. R. Kolarik). — 19: Napovedi, poročila. — 19.30: Nac. ura. — 19.50: Zanimivosti. — 20: Vsem debelim za god: Kako je Peregrin Pajek praznoval debeli četrtek. (Člani rad. igr. družine, vodstvo: Jožek in Jazek). — 22: Napovedi, poročila. — 22.15: Esperantska ura: Oton Župančičev večer. Beograd 17.30: Violina, narodne melodije, ples. — 20: Simfonični koncert. — 21: Pevska ura. — 22.20: Lahka glasba. — Zagreb 17.15: Orkestralni koncert. — 20. Koncert slepcev. — 21: Kakor Beograd. — 22.20: Lahka godba in ples. — Praga 19.15: Plo- šče in zvočne slike. — 21: Orkestralni kon- cert. — 22.35: Plošče. — Varšava 20.15: Proslava estonskega nar. praznika. — 21: Poljska narodna glasba. — Dunaj 11.25: Kmetska godba. — 12: Lahka godba orke- stra. — 16.05: Umetniške plošče. — 17.15: Violinske sonate. — 18: Cirkus za mladino. — 19.35: Za debeli četrtek. — 20.25: Vel- ki predpustni spored. — 22.20: Arije in pes- mi. — 22.50: Ples. — Berlin 19.10: Skladba Flotowa in Lortzinga. — 20: Plesni večer. — 22.30: Kakor Stuttgart. — München 19.10: Muzika za delopust. — 21: Italijanske na- rodne pesmi. — 21.15: Chopinove klavirske skladbe. — 22.20: Predpustni spored. — Stuttgart 19.15: Podoknica. — 20: Lahka glasba.

Jackson Gregory:

Juana Castanares

Roman

»Saj ste vendar obljubili — da me ne boste nadlegovali,« je izpregovorila vsa zasopla.

»Kako si ugonablja živce,« je vzkljnil. »Vso noč ne miru, nič spanja — ali ste vobče kaj jedli?« je osorno dodal.

»Jedla?« Buhnila je v smeh. Le s težavo se je obrzda in potlačila histerični izbruh. Pokrila si je obraz z rokami, in trepet ji je izpreletel telo. Koliko časa že ni bila ne jedla ne spala? In kaj se je bilo vse zgodilo v teh urah, odkar je bil Pedro Perrigo pri mesečini zamahnil z nožem in padel na tla zadet od svinčenke!

»Bodite že pametni,« je rekel Hawk tako neosebno, da je bilo kar trdo slišati. »Vsak hip se boste zgrudili. Ne, nadlegoval vas ne bom. Samo do kočice vas spremim, da vas predam starcem, ki vam postrežeta, potem —«

»Ne, ne! Pustite me pri miru!«

»To storim, ko vas spravim k starcem. Potem —«

»Ne, nikamor ne pojdem z vami! Niti koraka ne!«

»Oh, all right!« je rekel Hawk in se obrnil, da

bi odšel. »A pozneje moram vsekako še govoriti z vami.«

Izginil je pod topoli, osedlal konja in po gozdičku odjezdil proti kladari. Tu je bilo vse mirno, vrata so bila zaprta. Ne ujedanje starega Sama ne godrnjavi bas Johna Cobba nista motila globoke tišine. Tudi cize ni bilo nikjer videti in o mezu in beli kobili ni bilo duha ne sluha.

Julian Hawk je domneval, da sta starca poslala dekla na skalo, naj prižge signalni ogenj. Sama sta najbrže brez zamude nadaljevala pot. Kam neki? Gotovo v Bluesmokeške hribe, kjer jih je čakal tovariš Dan! In komu drugemu kakor Dan! Naj bi bilo znamenje namenjeno? Od skale do Bluesmokeških hribov je bilo dobrih trideset milj, a v puščavi je zrak čist in prozoren kakor nikjer drugod. Hawk je spet pogledal kvilsku. Dimni stebel se je vzpenjal navpično v zrak in gotovo ga je bilo opaziti daleč na okoli.

Da možakov ni bil videl, si je bilo kaj lahko razložiti. V dolini so jih skrivala njegovim očem drevesa in skalni zidovi; nato sta morala podruge miljo po soteski navkreber in sta bila tudi potem še skrita za griči, ko sta jo že zapustila. Če bi se še enkrat vrnil na opazovališče, bi jih gotovo videl kako klobuštrata s cizo proti hribom.

»Najbrže sta pustila dekla samo tu in odšla po svojih opravkih,« si je rekel Hawk. »Saj je dovolj stara, da more paziti nase.«

Ze se je hotel vzpeti na konja in odjahati svojo lastno pot. Toda misel na dekla mu ni dala miru. Pustiti jo kar tako v tej samoti, se mu je zdelo

vendarle brezčutno. Kaj je pa vedela o nevarnosti puščave, ki se je širila okrog nje? Med kratkim razgovorom, ki sta ga imela, je bil nekajkrat zalotil v njenih očeh obup. Pomnil je ljudi, ki so se bili drznili v puščavo, ne da bi jo poznali, in storili strašen konec. Ko je snoči naletel na Cobbovo cizo, se je skrivala pred Blondinom, pred njegovimi ljudmi in pred njim; v neizmernem strahu se je skrivala vsemu svetu. Kaj bi bilo, če bi se Blondino nenadoma vrnil semkaj?

»Najbrže bi pobegnili v puščavo,« si je rekel Hawk in vnovič stopil s konja, ga privezal k drevesu in jel čakati.

Nazadnje se je počasi približala, potrta in s po-bešeno glavo. Zagledala ga je šele, ko je stala tik pod drevesom, pod katerim je čakal. Prestrašena je odskočila, in rahla rdečica ji je planila v obraz.

»Vi — je zajecjajala.

»Miss Guera,« je rekel, trudeč se, da bi ohranil ravnuosni izraz obličja in glasu, »kakšen smisel je v tem, da se me ogibate kakor gobavca?«

»Saj gobavec ste! V moralnem oziru, če ne drugače —«

»Kaj še; vse to je nesmisel. Čisto navaden vsakdanji človek sem, ki —«

»Gabilan ste, Rdeči kapitan —«

»Kaj morem za to, da sem se rodil rdečelas,« je smehljivo se odvrnil, da bi jo s šalo zdrnil iz potrtosti.

»A s krvavimi rokami se niste rodili!«

»Perrigova smrt vam dela pogled name tako

neznosen? Zdaj ni časa za dolgo pričkanje, zato vas opozorim samo na dveje: da nisem v tistem trenutku ustrelil, bi bil Perrigo ubogega Castanaresa zaklal. Razen tega pa Perrigo ni umrl od moje svinčenke in tudi ne bi bil umrl od nje. Blondino ga je ubil.«

»Oh! Če bi bilo to resnica — A ne, saj se samo lažete; v oči mi govorite neresnico!«

»Niti na misel mi ne hodi,« je napeto odvrnil. Kri mu je bila stopila v zagorela lica. »Res je, da sem časih lomil kakemu lopovu kost ali dve in nemara tudi prestopil ta ali oni zakon, a lažnivec zato še nisem.«

Porogljivo in trpko je vzkljnila: »Oh! Glavar tolpe in razbojnikov se čuti vzvišene nad podtikanje, da ne govori resnice!« Hawk se je spet zazdelo, da ji za las manjka, pa bi udarila v krčevit, histeričen smeh.

»Vsekako sem vam povedal resnico,« je mirno odvrnil. »Razen tega pa vem, da mi na tihem tudi vi verjamate. In zdaj dovolj o tem. Starcev ni doma. Ali ste to vedeli?«

Po njenih očeh je videl, da je vedela, in videl tudi, da mu je hotela utajiti. Zbrala je ves pogum, a je iznemogla omahnila in se naslonila ob debla.

»Nič se ne bojte, saj se kmalu odpravim,« ji je zatrdil. »Prej bom pa še pogledal v kočii, ali sta vam pustila starca kaj živil. Gotovo bo minil ves dan, preden prideta do Bluesmokeških hribov, in nihče ne ve, kako dolgo se bosta zamudila. Za povratek potrebujeta tudi en dan. In ves ta čas mislite sami ostati v kočii?«

Mali oglasi

Hilapca

Posebna 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Ilapca je pomena vsa polska dela in živnost, sprejem in veljavnost. Prednost imajo tisti, ki se jih lahko porabi kor preve hilapca. Področje se ve v Ljubljani, Mišičeva cesta 2, Smrkoli. 3630-1

Deklo

pridno in pošteno, valeno prištev in molže, sprejem in veljavnost. Področje se ve v Ljubljani, Mišičeva cesta 2, Smrkoli. 3631-1

Absolventa

trg. akademije mlajšega, z znanjem državnih in nemških ter slovenske in nemške steno grafije sprejme veliko industrijsko podjetje na Gorškem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Stalno kupujem«. 3798-1

Korespondentko

zmožno slovenske, hrvaške in nemške, kakor tudi steno grafije, sprejme veliko industrijsko podjetje na Gorškem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Stalno kupujem«. 3682-1

Frizerko

sprejem takoj v stalno službo Ivan Merlak, frizer, Sv. Petra 76. 3639-1

Natakarico

žedne in pripravične zunanosti, staro do 25 let — sprejme hotel gostilna v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod šifro »Postrežljivost«. 3663-1

Brivskega

pomočnika sprejem takoj v stalno službo Lohoda Rafael, Rož na dolina, Cesta IX, št. 5, Ljubljana. 3661-1

Kuharico

srednjih let, sprejem v hotel gostilna v Ljubljani. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Pridne«. 3664-1

Ključavničarskega

pomočnika vojaškega prostega, zmožnega popravi pri parnih strojih, sprejem takoj. Ponudbe na Varšk, Družinske 3653-1

Strojnega

ključavničarja sprejem takoj. Reflektiram samo na donoro moč s prakso. Ponudbe z navedbo plače in dotedanje službovanja pod šifro »Pracno delo« na ogl. odd. Jutra. 3649-1

JANKO TIČEK
IN NJEGOV OČE

11
Gospod Vivoda je ves divji planil k razbitemu oknu in pomolil glavo skozi luknjo, da bi videl tistega, ki je bil storil ta zločin. A, tamle je stal nediprav! Kakopak, spet takšna beraška mrcina!

Automoto

Opel Lüksus kadett, letošnji model, vožen za mo 800 km radi trenutne spremembe razmer pod nabavno ceno razprodaj. Interesenti naj se javijo pod šifro »Postrežljivost« na ogl. odd. Jutra. 3644-10

Več rabljenih

avtomobilov. Pontiac, limuzina, 21.000 km. Din 11.000 — priprava za taks, DKW limuzina, Packard 7 sedežni, priprave za gasilne čete ali turističarje motocikla s poturci in druge, neodno prodaja DKW zastopstvo J. Lovise, Ljubljana, Tyrseva c. 35. 3601-10

Soborica

z znanjem nemške, špalske, italijanske ali 1. v hotel, stalno ali na sezono. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Zelo postrežljivost«. 3650-2

Vajenci (ke)

Posebna 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vajenko

po močlasti z znanjem nemškega jezika, sprejem v trgovino, Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3652-44

Poslavlje

Posebna 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopnike

Za vse večje kraje potrebujemo. Posetiti in vestiti (tudi upojenosti) imajo prednost. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Zelo postrežljivost«. 3652-5

Knjige

Posebna 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

USODE

je naslov velikega ljubanskega romana, ki ga pravkar prišla »Družinski tehnike. Zahitevate eno številko popolnoma brezplačno na ogl. odd. »Družinski tehnike. Ljubljana, 345. 3252-8

Prodaj

Posebna 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Otroški vozček

globok, dobro ohranjen — na prodaj, Sv. Petra cesta 8, posredovalnica. 3656-6

Slasličarno

dobro ideo in bife, poceni prodaj zaradi družinskih razmer. Interesenti naj poslate naslov v ogl. odd. Jutra. 3637-19

Stanovanje

Posebna 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisobno stanovanje

centru mesta II. nadstropje, oddano 1. marca. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3646-21

Dvosob. stanovanje

komfortno z vsemi približniki v I. nadstropju, oddam. Milčinskega ul. 37, Spodnja Šiška. 3592-21

Enosob. stanovanje

oddam 1. marca. Bavdkova 13, Zelena jama. 3648-21

Dvosob. stanovanje

oddam 1. ali 15. marca, nakasneje pa 1. aprila. — Poizve se Blewsova c. 15 pri hribku. 3658-21

Stanovanja

Posebna 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mansardno

stanovanje obstoječe iz sobe ter kuhinje, ide razna steno grafična, apr. v polju pri Vrtiču. Mirje ali hizi Knež. Poudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vestiti in točen plačnik«. DM 21

Soborica

Posebna 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

opremljeno ali prazno, takoj oddam v centru. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 3676-23

Opremljeno sobo

solončno, elektrika in parket, poleg tramvajskih postajališča, blizu kolodvorov, oddam 1. marca solončnemu državnemu nametniku. — Metelkova ul. 19. 3668-23

Solno sobo

lepo opremljeno, poseben vhod, oddam. Tyrseva 37, I. nadstropje. 3651-23

Onremljeno sobo

solončno in serotano, oddam eni ali dvema solončnima osebama. Zibetova ulica št. 33 pri gor. kolodvoru. 3642-23

Stroj

Posebna 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nov šivalni stroj

z okroglim čimolnikom popolnoma nov, in ma io rabljen kl silvata na prej in nizašji upodobi prodam. Oseid pri tird kl A Gorec d. z o. z. Tyrseva 1. 80 26

Šivalne stroje

rabljene od 300 din in odgovornega za kletar sko delo sprejem. Plača 1600 do 1800 din. Reference in ponudbe poslati na P. I. Nechtich, Beograd, Brankova 5. 2049

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; davek 5 Din za dajanje naslova 5 Din; najmanjši znesek 30 Din.

MM

Cakaj v četrti. 3660-24

Ženitve

Posebna 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Državni uradnik

ilče resnega in z gospodinjstvom ugodne hiše, staro do 25 let. Ponudbe pod »Jadrane na ogl. odd. Jutra. 3669-25

Gospodinja

z nekaj gotovine bi se poročila z gospodom 37—44 let s sigurno eks steno. Samo resne ponudbe če moguče s sliko pod šifro »Tajnost zadržan« na ogl. odd. Jutra. 2851-25

Informacije

Jutra za šifro ali dajanje beseda 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Informacije

trgovske in privatne, poizvedovanja itd. vrši strogo diskretno, daje vojaške informacije. Informacijski zavod, Ljubljana, Kolodvorska 41. 3675-31

ZAKAJ TRPITE

zaradi hrusta? Mlinoplast zapira luseca sciti živce proti hrušču. Din 2 v Ljubljani in drugje.

Samostojnega korespondenta

za nemški jezik IŠCE večje podjetje v Zagrebu. Prednost imajo tisti, ki obvladajo popolnoma hrvaški jezik. — Lastnooročne ponudbe s sliko poslati na oglasni oddelček »Jutra« pod šifro 3003a.

Tisoče zahval prejema »MORANA«

Vinogradnika in sadjarja

iznajenjena z večletno prakso, strokovnjaka za gojitev sadja in za ne ve trine sadje, samo stojnega v vodstvu posloj za 18 hektarjev v nagradni in sadovnjaku in 16 hektarjev v kurjavi. Nastop 1. mar. Referenice in ponudbe poslati na spodnji naslov.

Kletarja

za Beograd z večletno prakso, dobro izurjene a v »Blaschona« in denju, ki je ves poslu.

vin. samostojnega in odgovornega za kletar sko delo sprejem. Plača 1600 do 1800 din. Reference in ponudbe poslati na P. I. Nechtich, Beograd, Brankova 5. 2049

Najboljši trhoveliški

PREMOG brez prahu, koks, suha drva I. Pogačnik, BOHORICEVA 5, Tel. 20-59

SAMO DIN

Novo! Tkalska statva NAMIZNE PRTE, SALE, PASE, TORRICE ITD. VSE TO MORETE IZDELATI NAGLO IN PREPROSTO VSA NAVODILA BREZPLACNO!

S. MILLER, Zagreb, Preradovičeva 5

Naročila z dežele izvršujemo promptno po povzetju.

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

48.-

SPORT

Sportklub iz Gradca v Ljubljani

V nedeljo v prijateljski tekmi z Ljubljano Prav kar je urava SK Ljubljane zaključila poznanja s prvakom štajerske Grazer Sportklubom iz Gradca, ki bo odigral v nedeljo dne 27. t. m. prijateljsko tekmo z našim ligaškim moštvom. Ker so mednarodne tekme pri nas prava redkost, smo po pravici radovedni na prvega inozemskega gosta v Ljubljani. Sportklub iz Gradca je star znane pri nas, saj je bil v preteklih letih naš redni gost, ki nas je vedno zahtevali s svojo priznano lepo igro. Telaj je dal lečijo bivši Iliji kar s 5 : 2. Medtem pa je minilo že dokaj let in upamo, da bo zlat naše moštvo Gradčanom »oroso. tako da bomo prisostvovali v nedeljo zmagi naš rutiniranim gostom z onstran meje.

Razpis

medlubske tekme v teku na 6 km na Gorjušah

Slalom klub »34« bo priredil na Gorjušah v nedeljo, dne 6. marca t. l. meklisko tekmo v teku za moštva na 6 km dolgi prgi. in sicer za seniore, juniorje (letnika 1919 in 1920) in mladino (letniki 1921 in 1922). ftevlto tekmovalcev v moštvi počin h skupin in omejeno, vendar pa tvorijo moštvo

POSETITE

kuharsko (kulinarično) razstavo

zdrženja gostilniških podjetij v Mariboru.

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938

Unionska dvorana. Od 12. do 15. marca 1938